

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

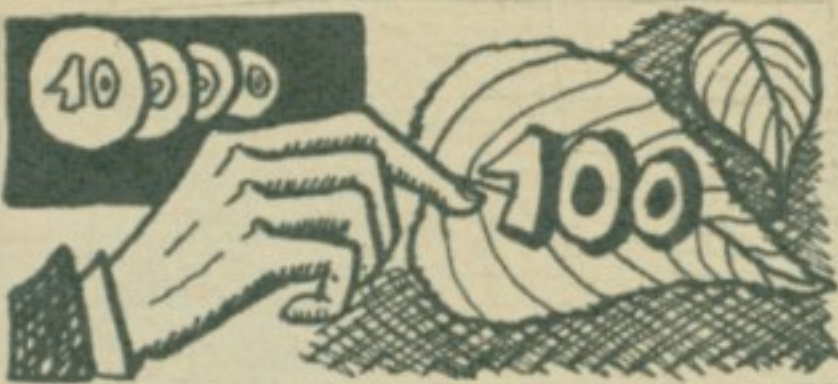
ГОДИНА
XXXIII
БРОЈ
1058
7. IV 1972.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ



ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у 18. веку су у енглеским колонијама у Америци свештеници, војници и „терачи ђавола“ добијали плату не у новцу већ у листовима најбољег дувана.



● сваки човек има на себи просечно 25 до 30 младежа или бра-



давица. Разуме се да има људи без иједног младежа али има и

таквих који на себи могу да их изброје више од сто.

● ако од било ког вишестифреног броја одузмемо збир бројки од којих је састављен, остатак је увек дељив са 9.



● за време чувене златне грознице која је завладала када је у долини реке Клондајк, у Канади, откривено злато, највише среће је имао Шведанин Карл Андерсон. Он је једне вечери 1899. године у пијаном стању ку-



пио у неком салуну комад земљишта за 800 долара. Сутрадан, кад се отрезнио, покушао је да то земљиште препрода али се купац није нашао. Пошто му ништа друго није остало он је на

том терену почео да тражи злато и нашао га је у вредности од милион долара.



● у градићу Мохаве, у америчкој савезној држави Аризони, још је на снази пропис према којем сваког ко украде комад сапуна затворе и држе у затвору све док на јутарње умивање не потроши украдени сапун.



● највиша планина на свету у ствари је Мауна Кеа на Хавајима: висока је 9764 метра од чега је 4205 метара изнад морске површине док је остатак под водом. У свом подножју ова планина има пречник од 100 километара.

● распон крила код албатроса може да достигне и 5 метара.



● стари Египћани били су први народ који је употребљавао браве и кључеве.



● римски император Гај Јулије Вер Максимин, пореклом Трачанин, који је владао од 235. до 238. године, био је висок 2,20 метара.



● у току једне године догоди се око милион земљотреса различите јачине.



Веровати или не!

ЧУДО ИЗ Вилеја

МАРЋЕРИ БРАЈДЕР (1530-1643)
ВИШЕ ОД 4 ЧАСА ПОСКАКИВАЛА
ЈЕ И ВРТЕЛА СЕ У ВЕОМА НАПОРНОЈ
НАРОДНОЈ ИГРИ КАД ЈЕ ИМАЛА
112 ГОДИНА.

МАЛИ ПЊУРАЦ

ЧЕСТО ГРАДИ СВОЈЕ
ГНЕЗДО ИЗ НЕКОГ
ВОДОПАДА ДА БИ ГА ТАКО
ЗАШТИТИО ОД НЕПРИЈАТЕЉА.
МАЛИ ПЊУРАЦ ЈЕ ЈЕДИНА
ПТИЦА КОЈА МОЖЕ ДА
ПРОЛЕТИ КРОЗ ВОДОПАД.

ОВАК ЛЕЖИ
ЏО РАКЕТ
ИМА НА СЕБИ
ДРВЕНИ ЖАКЕТ
НИЈЕ ДРЖАО
НИ КОЊЕ
НИ МАЗГЕ
ЖИВЕО ЈЕ
КАО ПРАСАЦ
А УМРО КАО
ПАС СВОЈ
НОВАЦ ОСТАВИО
ЈЕ БУДАЛАМА

ЕПИТАФ НА ЈЕДНОМ
ГРОбУ У ВУАТОНУ,
У ЕНГЛЕСКОЈ.



ТИГРОВА ХРАМ-ПЕКИНА

У УДАГАРИ (ИНДИЈА)
ИМА УЛАЗ ИСКЛЕСАН У
ОБЛИКУ ТИГРОВЕ ГЛАВЕ
ЈЕР СЕ ВЕРОВАЛО
ДА ОНА
ШТИТИ ОД
НАЈЕЗДЕ
ГЛОДАРА-ШТЕТОЧИНА.



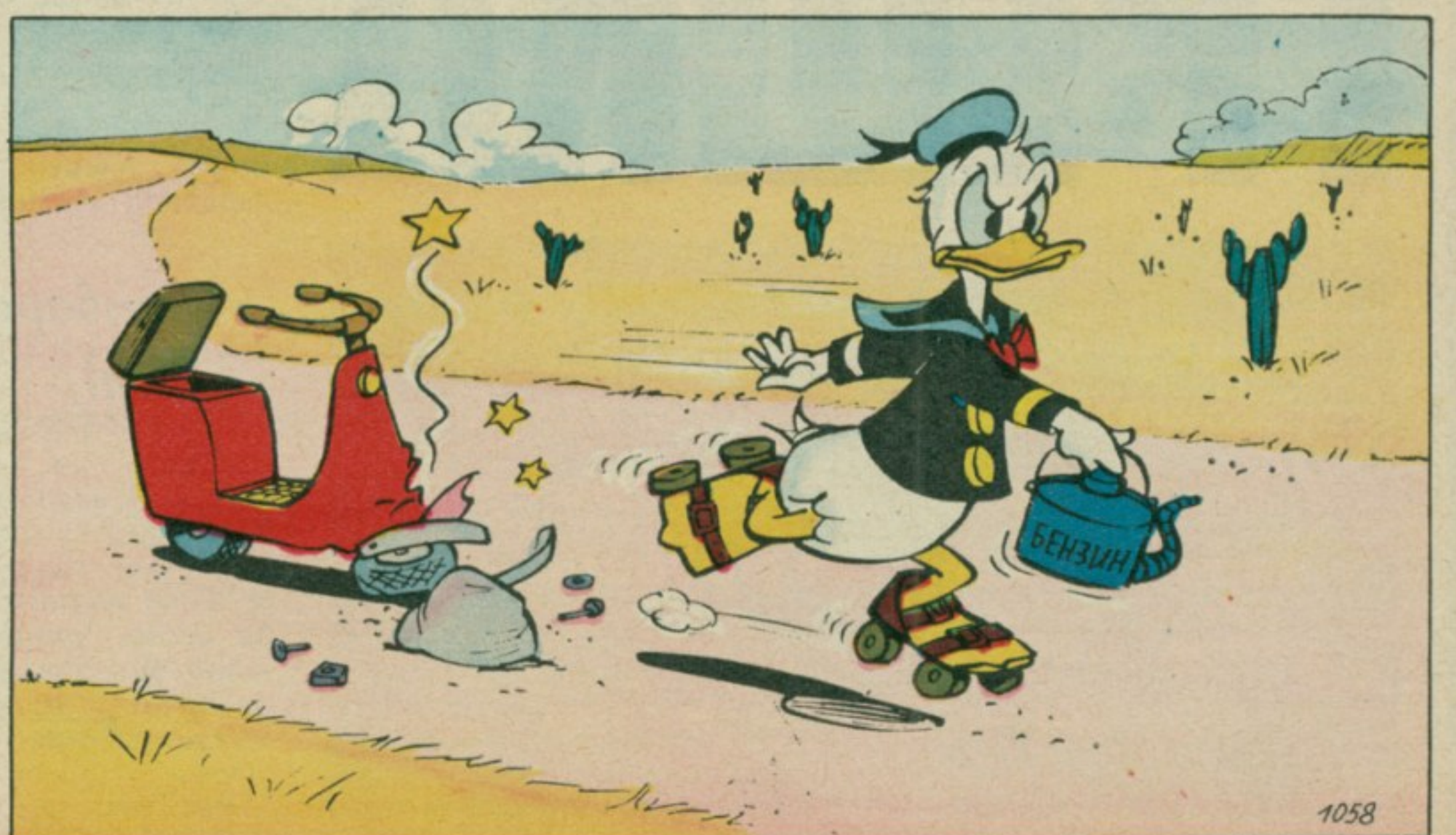
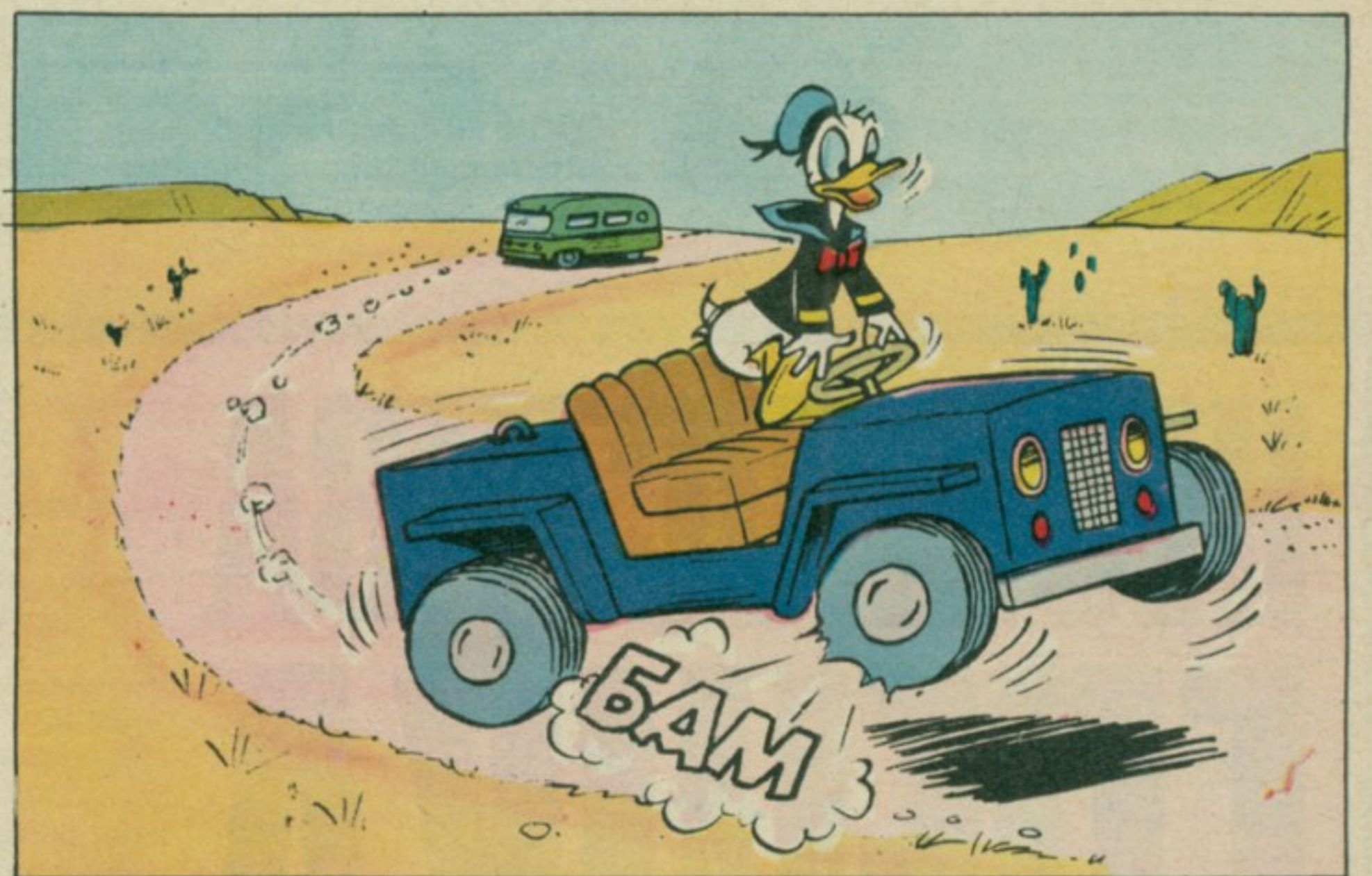
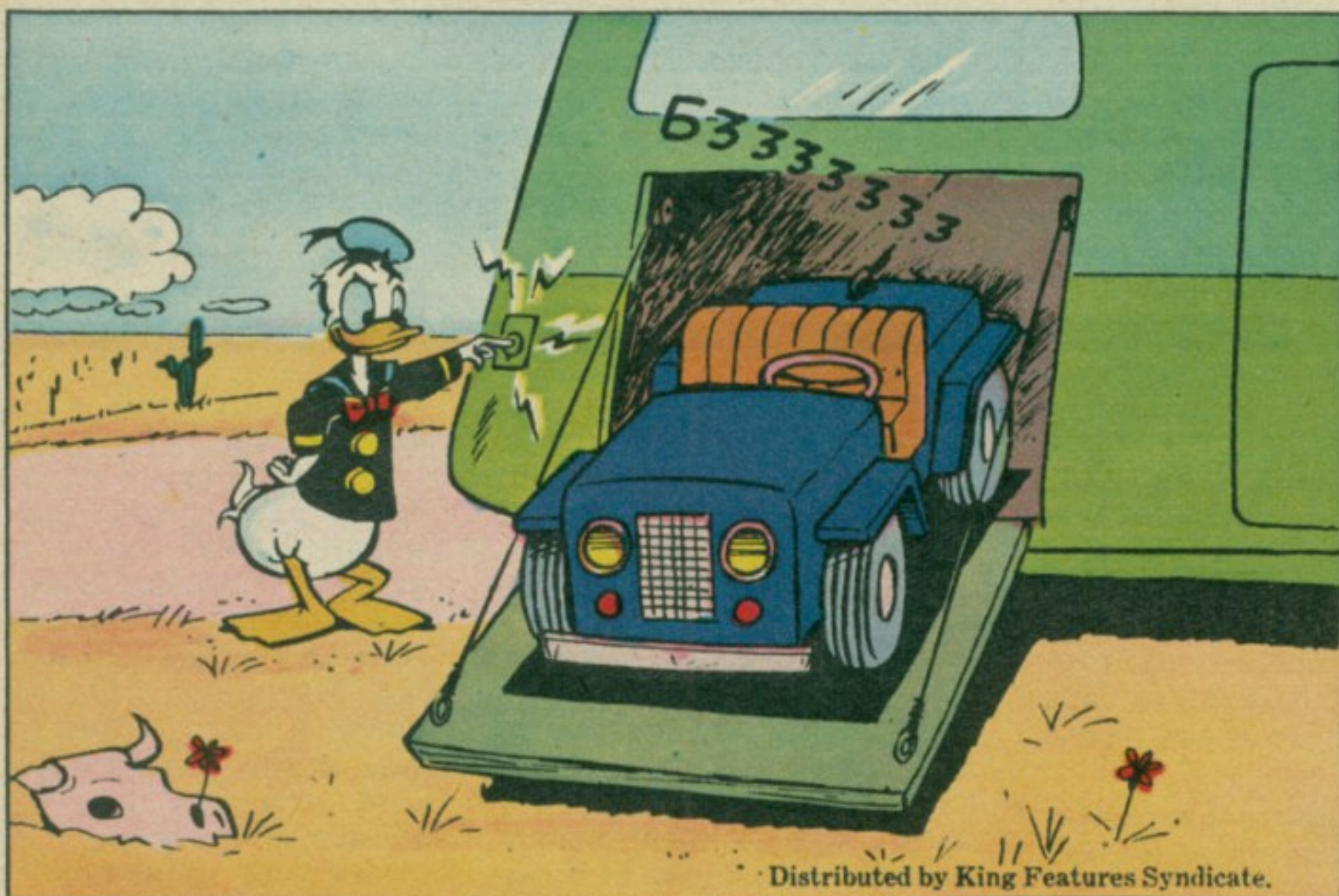
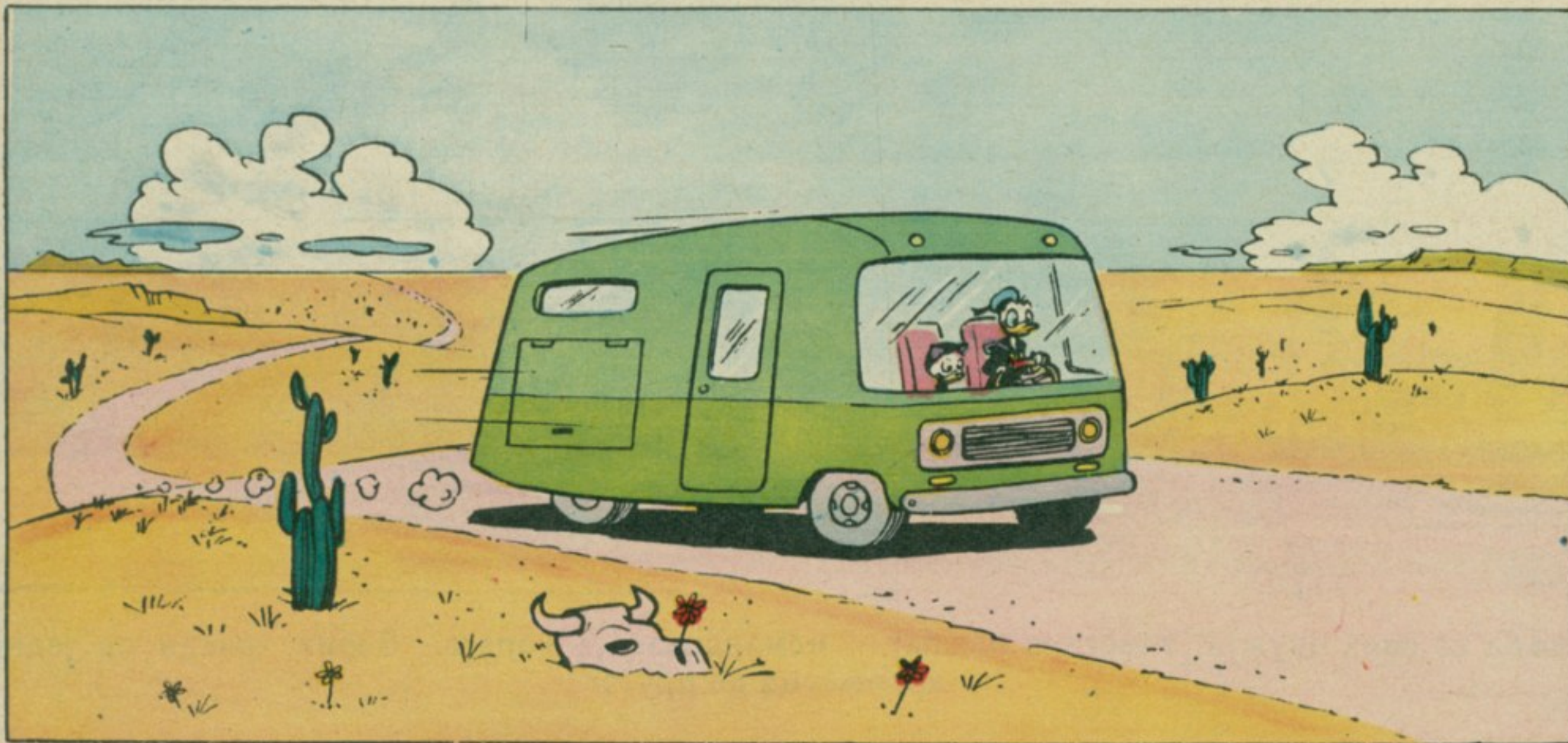
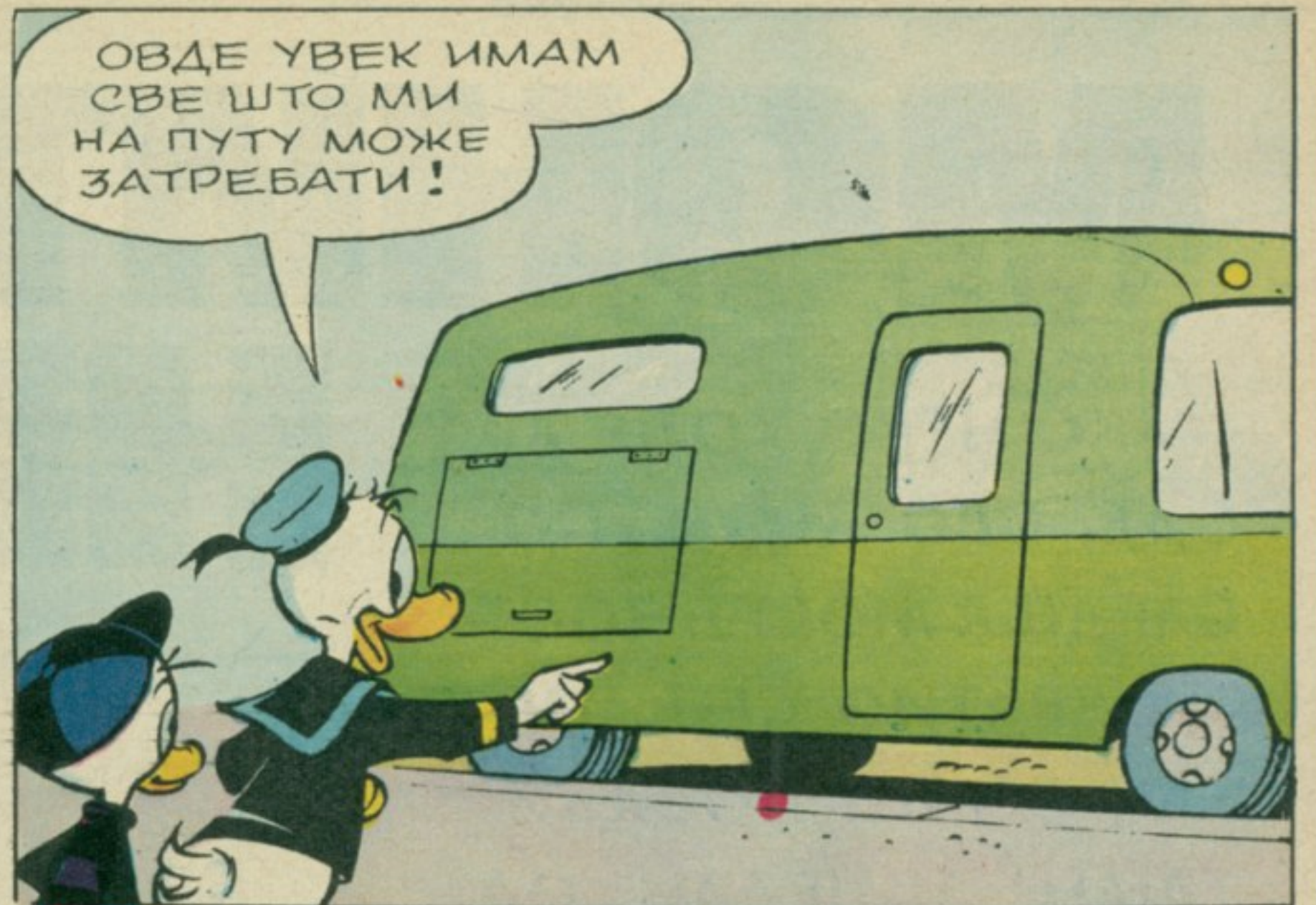
БАЛОН
ВИСОК 4 МЕТРА
НАСИЊИО ЈЕ,
СПАСАЈУЋИ
ЦЕМЕНТОМ 2500
СТАКЛЕНИХ БОЦА
ЧЕМС БАРЛЕТ
ИЗ САЛТЕНЕ
(САД).

СЕКИРЕ

КОЈИМА СЕ
СЛУЖЕ
ПРИПАДНИЦИ
ИНДОНЕЖАНСКОГ
ПЛЕМЕНА
МАРОНЕНЕ
НАСИЊЕНЕ СУ ОД
ЛОПАТИЧНИХ
КОСТИЈУ
БИВОЛА.

WALT
DISNEY

ПАПА ПАТАК



МОНИТОР КОЈИ НИЈЕ ПРЕ

— АКО НЕКО ХОЋЕ ДА
ОДЕ, ОВО МУ ЈЕ ПО-
СЛЕДЊА МОГУЋНОСТ
— ОБРАТИО СЕ КАПЕ-
ТАН БЕРИЋ ПОСАДИ.
ТАЈАЦ! НИЈЕДАН ОД
75 МОРНАРА НИЈЕ СЕ
ПОМЕРИО СА МЕСТА



— Палба из свих оружја! Учестана палба! — командовао је капетан Берић трчећи од једног артиљерца до другог

Зору 6. априла 1941. монитор „Драва“ дочекао је у закло-
ну под врбама на левој оба-
ли Дунава код Бездана. Ко-
мандант, поручник бојног брода
Александар Берић, данима је већ
слушао од дунавских вукова који

су стизали из Мађарске узбуђујуће
вести:

— Спремају се да нас нападну!
Задржавају наше лађе. Мене су Ма-
ђари због ревизије која се може
обавити за непун сат, оставили два
дана. Хоће да добију у времену.

Да заплене наше бродове чим поч-
не рат!

Нешто после шест сати радио-
телеграфиста је истрчао из своје
кабине вичући:

— Рат! Рат! Београд гори! Бом-
бардују га већ пола сата!

НЕОПРОСТИВА ГРЕШКА

Тридесет и два авиона швицарске
»савоја« нису могла да узлеће
с мосћарског аеродрома јер
је за пуњење резервоара го-
рибом постојала једна једина
пумпа и то — ручна

У јутру 6. априла чуо
сам у пуковској кан-
целарији говор Хит-
леровог министра иностр-
них послова Рибентропа у
коме нам је објављивао
рат. Одмах сам пожurio
да то саопштим претпо-
стављеном, пуковнику Вук-
чевићу, али ме је он оштро
пресекао:

— Не ширите алармант-
не вести! Слушајте Радио-
Београд!

У то време Радио-Бео-
град давао је музику за
игру, а затим час гимна-
стике. Тек око 7 часова
кад су на град пале прве
бомбе, јављено је да смо
заратили с Немачком.

Бомбардујте Рим!

Одмах сам дао знак за
узбуну и затражио везу са
Командом ваздухоплов-
ства, али узалуд. Премда
је наша радио-станица би-
ла веома добра, а струч-
њаци цео дан покушавали
да предају депешу, из Ко-
манде се нико није јав-
љао.

Рат нас је затекао на

помоћном аеродрому крај
Чачка. Мој пук имао је 32
авиона типа савоја-мар-
кет, сваки са три мотора
од по 680 КС.

Пошто није било везе
са Командом, ја сам, пре-
ма раније добијеним ин-
струкцијама о задацима по
реду хитности, одлучио да
пук крене на бомбардова-
ње непријатељског аеро-
дрома код Скадра. Пилоти
су задатак извршили и сви
апарати вратили су се нео-
штећени у базу.

Сутрадан, 7. априла опет
су радисте цео дан дози-
вали Команду ваздухоплов-
ства, али без успеха. И тек
8. априла, пошто смо већ
пропустили три најдраго-
ценија дана за ваздушне
операције, успео сам да
дођем у везу са Ваздухо-
пловном командом. На те-
лефон се јавио генерал
Бора Мирковић. Наредио
ми је да с пуком бомбар-
дујем Рим! Покушао сам
да напоменем како можда
има пречих задатака, али
он је слушалицу нагло спу-
стио. После пола сата Ко-
манда се, изгледа, предомислила и издала ново на-
ређење: уместо Рим 9. априла бомбардовати немач-
ке моторизоване колоне

које надиру кроз Качанич-
ки теснац.

Пук је узлетео на зада-
так у рано јутро, још по
мраку. Летели смо у трој-
кама. У 6 часова били смо
над почетком Качаничког
теснаца, путем од Косов-
ске Митровице. Од густе
магле и облака ништа се
није могло разабрати. Сре-
ћом, угледали смо један
процеп и кроз њега про-
сули бомбе на немачке тен-
кове. Пук је извршио зада-
так и вратио се на аеро-
дром. Три машине биле су
оштећене.

Немогућ аеродром

Десетог априла добио
сам задатак да поново бом-
бардујем Качанички тес-
нац али овај задатак, на
жалост, нисам могао да из-
вршим. Била је то још јед-
на неопростива грешка Ко-
манде коју не могу да пре-
ћутим.

Аеродром Прељина код
Чачка је низак терен, не-
уређен, простије речено
једна пољана која се од
прве кише раскала и раз-
блати, па тешки авиони ни

се дао

Над „Дравом“ су с грмљавином прелетели непријатељски авиони у лету на југ. Артиљерци су седели крај топова од 20 и 35 мм, митраљески крај старих „шварцлозе“ митраљеза. Цеви су биле уперене у небо, спремне да сваки час почну ригати ватру.

— Чим добијеш авион на нишан, пади без наређења! — викнуо је командант.

До девет сати ниједан авион није напао монитор скривен под врбама. Изненада, један авион направио је круг над бродом и околио се на њега. И са неба и са брода заклокотали су митраљеви. Кад се непријатељски пилот нашао у визиру топова, грмнуо је плотун. За првим „Драву“ је напало још неколико авиона. Обасипали су је митраљезима из ниског лета. Монитор је одговарао из свих оружја.

— Један је печен! — викну митраљезац показујући авион који је у оштром луку сунуо према земљи остављајући за собом реп црног дима.

У НОВОМ ВРБАКУ

Тек што је непријатељска формација одлетела, Берић је издао наређење за пловидбу. „Драва“ је

променила положај и заклонила се под врбе неколико километара даље. Командант Берић наредио је двојици официра, Бруну Шегвићу и Сулејману Шеховићу, да сакупе посаду.

— Господо официри и подофицири! Морнари! — командант је говорио чврстим гласом. — Рат је почео! Наша је дужност да бранимо овај део границе. „Драва“ се неће предати! Непријатељ је јачи од нас и зато ћемо се послужити лукавством. Котлове нећемо ложи-ти дању да нас непријатељ не примети. После сваког јачег напада мењаћемо сидриште!

Лукавство је упалило. Кад су Немци и Мађари нападали, монитор се жестоко бранио и одбијао их. Чим би напад прошао, Берић је узимао крму у руке, бежао из заклона и скривао се на друго место под врбама на обали.

Из новог заклона посада је посматрала како непријатељски пилоти у новим нападима рафалима и бомбама туку врбак у којем се брод сат-два раније налазио!

Петог дана рата иза поднева осматрач је јавио:

— Четири мађарска монитора у пуној пловидби низ Дунав!

— Машине пуном паром! — Берић није оклевао ни часка. — Сва оружја спремна за паљбу!

ОСЛОБАЂАМ ВАС ЗАКЛЕТВЕ!

„Драва“ је максималном брзином исполовила из заклона и кренула право на мониторе. Борба није трајала дуго. Ватра са Берићевог брода била је тако жестока и прецизна да су мађарски бродови били принуђени на узмак. Мађарски команданти су се чудили како један на изглед слаб и застарео монитор може да их гађа тако прецизно, у покрету и са велике удаљености. Нису ни слутили да два невидљива морнара са узвишења

изнад Батине управљају ватром са „Драве“! Њих је Берић дан раније искрцао на обалу знајући да ће непријатељ покушати и водом да нападне.

Већ је готово цела Војводина била окупирана, а „Драва“ је непоколебљиво стајала на граници одбијајући нападе непријатеља. Берић није већ три дана имао везу са командом у Новом Саду. Ипак, ниједног тренутка није помислио да се преда.

Једанаестог априла предвече сазвао је посаду на збор:

— Непријатељ напредује на свим фронтима — тешка срца, али одлучно изговарао је трагичне речи. — Павелић је уз помоћ Немаца Хрватску прогласио „независном државом“! Међу вама се налазе Срби, Хрвати, Словенци, Црногорци, Македонци, Мађари, Немци! Не знам шта нас очекује сутра, ко ће од нас остати у животу. Знам само да брод којим командујем нећу предати непријатељу! Ко хоће да оде са брода, ослобађам га заклетве!

Од 80 чланова посаде само су петорица напустили брод. Пет морнара, Мађари и Немци.

— Хвала вам, пријатељи! — рекао је командант дрхтавим гласом онима који су остали. — Веровао сам у вас!

После неколико тренутака опет је био војник оштрог држања и одсечног гласа:

— Поручнике Шегвићу! Потопите све пловне објекте на овом сектору. Кроз сат не сме бити ниједног чамаца!... Поручнике Шеховићу! Кроз два сата брод мора бити спреман за пловидбу!... Морнари! Покушајмо да се пробијемо низ Дунав до Фрушке Горе, па преко ње у Србију. Одатле ћемо сви заједно до мора. Укрцајмо се у наше или савезничке бродове и борити се као морнари до краја рата! Ако неко хоће да оде, ово му је последња могућност!

Ниједан морнар није проговорио. Пред поноћ „Драва“ је запловила

низ Дунав. Сви морнари су били на палуби, спремни да се сваког часа баце у студене таласе јер је брод пловио међу минама. Код Богојева се пред монитором испречио срушени мост. Без речи морнари су спустили у воду чамац и натоварили га експлозивом. Грунула је експлозија. Препреке више није било. „Драва“ је наставила драматичан пут.

ДАН ШЕСТИ

У зору су с десне обале заштектали митраљеви и меци су задобивали по оклопу монитора дебелом 30 мм. Берић је кроз доглед угледао немачке и усташке заставе.

— Не пуцај! — командовао је. — Пуном паром у заклон!

Дванаестог априла у зору ескадрила немачких авиона напала је монитор. Вода је око малог брода кључала у водоскоцима.

— Паљба из свих оружја! Учестана паљба! — командант је трчао од једног артиљераца до другог.

Као неким чудом немачке бомбе нису погађале циљ који им је већ неколико дана стално измицао. Ватра са „Драве“ била је ефикаснија. Два немачка авиона стрмоглавила су се у Дунав.

На „Драву“ се ускоро устремила нова формација штука. Морнари су падали један за другим. Уместо вештих артиљераца сада су за топовима и митраљезима седели обични морнари, па је паљба са монитора била све непрецизнија.

Неколико бомби је пало на брод. Палуба је била прекривена мртвима и рањеним. Једна бомба је погодила машинско одељење. Вода је почела да продире у утробу монитора. „Драва“ је потонула код Челарева. Од 80 чланова посаде преживело је само седам подофицира и шест морнара!

Тело команданта Александра Берића дан касније нађено је код села Гложња са два револверска метка у потиљку. Убиле су га усташе.

А. Р.

су у стању да са ње полете. Познавао сам овај аеродром јер сам ту боравио с јединицом још 1940. а кад сам поново одређен на њега, 21. марта 1941, лично сам отишао генералу Мирковићу и рекао му да је тај аеродром неупо-требљив за тешке машине. Добио сам кратак одговор:

— На извршење!

И тако, 10. априла изјутра, пољана је од кише и снега била толико раскалајана да се пук узалуд више пута залетао, ниједна савоја се није одвојила од земље. Шта да радимо? Скинули смо товари бомби и покушали опет, али ни макак. Точкови авиона упадали су до пола у блато. Цео товар бомби морао је да остане на терену а самим тим пук је био неспособан да изврши било какав бомбардерски задатак. Неко је тада предложио да испразнимо резервоаре до пола, и тек онда успели смо да се одлепимо од земље.

Док смо се ми мучили око узлетања, стигли су остаци Скопског бомбардерског пука: пуковници Горјуп и Обуљен у својим

аутомобилима. Цео пук штуке су уништиле још на земљи, другог дана пошто је рат отпочео! Док сам са њима разговарао, моји командирци су одлетели за Мостар а ја сам остао. Морао сам за њима у аутомобилу.

Проблем с бензином

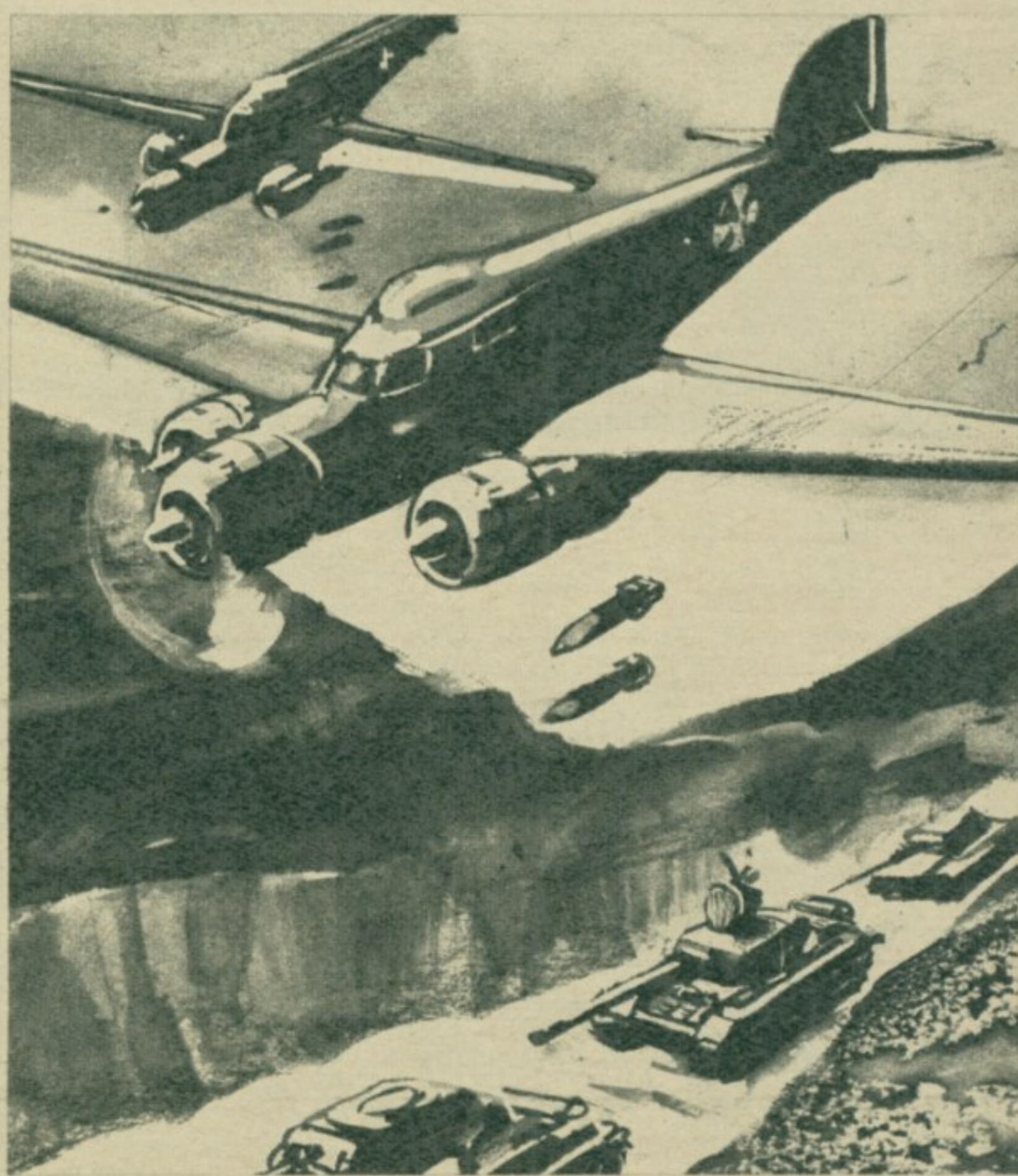
стигао сам своје 12. априла. Налазили су се на помоћном узлетишту у селу Буни, крај Мостара. Одмах сам наредио да се авиони спреме за полетање ка Никшићу. Али, испречио се нерешив проблем, трагичан за даљу судбину пука: за пуњење авионских резервоара имали смо на располагању једну једину ручну пумпу којом су могла да рукују два војника! А сад помислите колико литара бензина прима само један авион, а свака савоја има по 3 мотора, и јасно је колико часова и дана треба да се сви резервоари напуне! Мада су војници радили на смену дан и ноћ, слабо

се одмицало. У то време издала нас је једна група авијатичара који су се прикључили новој Независној Држави Хрватској и отишли на састанак са њеним вођама у Широки Бријег.

За све то време непријатељи, Немци и Италијани, нису чекали. 13. априла око 9 часова појавило се на великој висини тридесетак штука: бомбардовале су стари мостарски аеродром. Видећи да нема никакве одбране, штуке су се спуштале све ниже и најзад осуле рафале по нашим авионима на земљи. У року од 15 минута сви апарати били су у пламену. Мој бомбардерски пук више није постојао! Нестале су 32 савоје које су представљале ударну снагу наше бомбардерске авијације. Свака је са бојном опремом стајала око 12 милиона динара!

Ми летачи постали смо обична пешадија и чекала нас је судбина као и толике друге — ратно заробљеништво.

Хинко Драгић, командант бившег мостарског ваздухопловног пука



Летели смо у тројкама и око шест часова изјутра на-шли смо се над Качаничким теснацом

ДИКАН

И ПОСЛЕДЊЕ ФРРРУКЕ

ЗАТО ШТО СУ ФРРРУКЕ
ПРЕСТАЛЕ ДА НАС
ХРАНЕ УДАРИМО СЕ
И ДАНАС ТРИПУТ
ПО ГЛАВИ!



ТЕШКО НАМА
БЕЗ ФРРРУКА!
ЛЕЛЕ!

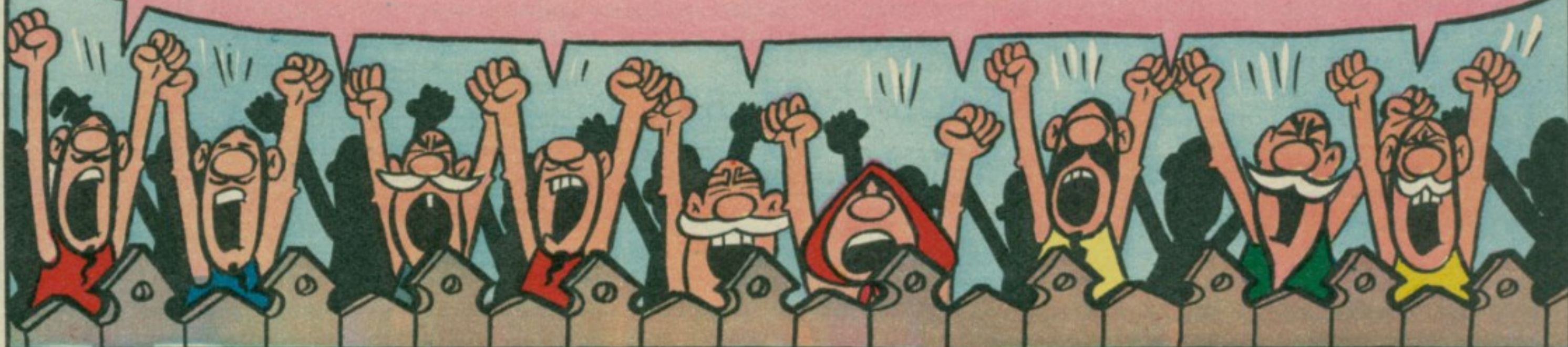
ХЕЈ, НЕ
ПРЕТВАРАЈ
СЕ! УДАРАЈ
ЈАЧЕ ПО
ГЛАВИ!



НА КРАЈУ
ТРИПУТ
ЈАО ШТО
МОРАМО ДА
ГЛАДУЈЕМО!



ЈАО! ЈАО! ЈАО!



А САД ЋУ ВАМ
ПОКАЗАТИ НАШУ
ТАЈНУ.



ОВО ЈЕ
ФРРРУКА! НАЈ-
КОРИСНИЈА
ЖИВОТИЊА
НА СВЕТУ.



ФРРРУКА?!

ОВУ ЖИВОТИЊУ
СМО ВИДЕЛИ
У ШУМИ КАД
СУ НАС
НАПАЛИ.

ВИ СТЕ ВИДЕЛИ
ЖЕНКУ А ОВО
ЈЕ МУЖЈАК
ФРРРУКАЦ.



ЖИВОТИЊА ЈЕ
ЗАИСТА МАЛО
НЕОБИЧНА.
ДА ЛИ ЈЕ СИСАР
ИЛИ ПТИЦА?

АЛИ ЗАШТО
ЈЕ БАШ НАЈ-
КОРИСНИЈА?!



ЗАТО ШТО НАМ ОВА ЖИВОТИЊА ОМОГУЋАВА ДА БАШ НИШТА НЕ МОРАМО ДА РАДИМО!

ФРРРУКА





НАГРАДНА ИГРА СПОМЕНИЦЕ СОЛИДАРНОСТИ ТАКМИЧЕЊЕ ЗА СЕОСКЕ ШКОЛЕ

Позивамо све сеоске школе са територије наше земље да учествују у овој занимljivoј игри. Споменица солидарности која организује такмичење решила је да овог пута да предност сеоским школама које теже долазе до опреме и учила. И иначе ова установа брине о деци без родитеља, основала је дечји дом у Ваљеву, затим Алексинцу, помаже домове старца. У томе јој подршку пружају разне организације и појединци, добровољним прилозима и куповином специјалних маркица. У тој акцији учествовали су прошле године и читаоци Политикиног забавника.

ПРАВИЛА ИГРЕ

У такмичењу имају право да учествују ђаци из свих сеоских школа са територије СФР Југославије. Треба само да добро погледају три задатака са ове стране, напишу тачне одговоре на дописници и пошаљу Политикином забавнику, 11001 Београд, Македонска 29, поштански факс 124. Рок пријема 20. април 1972. С друге стране дописнице напишите своју тачну адресу и обавезно име школе. Рецимо: Весна Поповић, улица Маршала Тита 15, „Основна школа Владимир Назор“, Крагујевац. Не заборавите да налепите купон који се налази уз наслов (телевизор).

ЛЕПЕ НАГРАДЕ. — СПОМЕНИЦА СОЛИДАРНОСТИ поклања сеоским школама из којих стигне највећи број тачних одговора:

I награда — леп велики телевизор

II награда — комплетна школска „Просветина“ библиотека (од 2. закључно до 8. разреда)

III награда — 10 великих школских глобуса

ОСНОВНА ШКОЛА ИЗ КОЈЕ СТИГНЕ НАЈВЕЋИ БРОЈ ТАЧНИХ ОДГОВОРА ДОБИЈА НА ПОКЛОН—ВЕЛИКИ ТЕЛЕВИЗОР

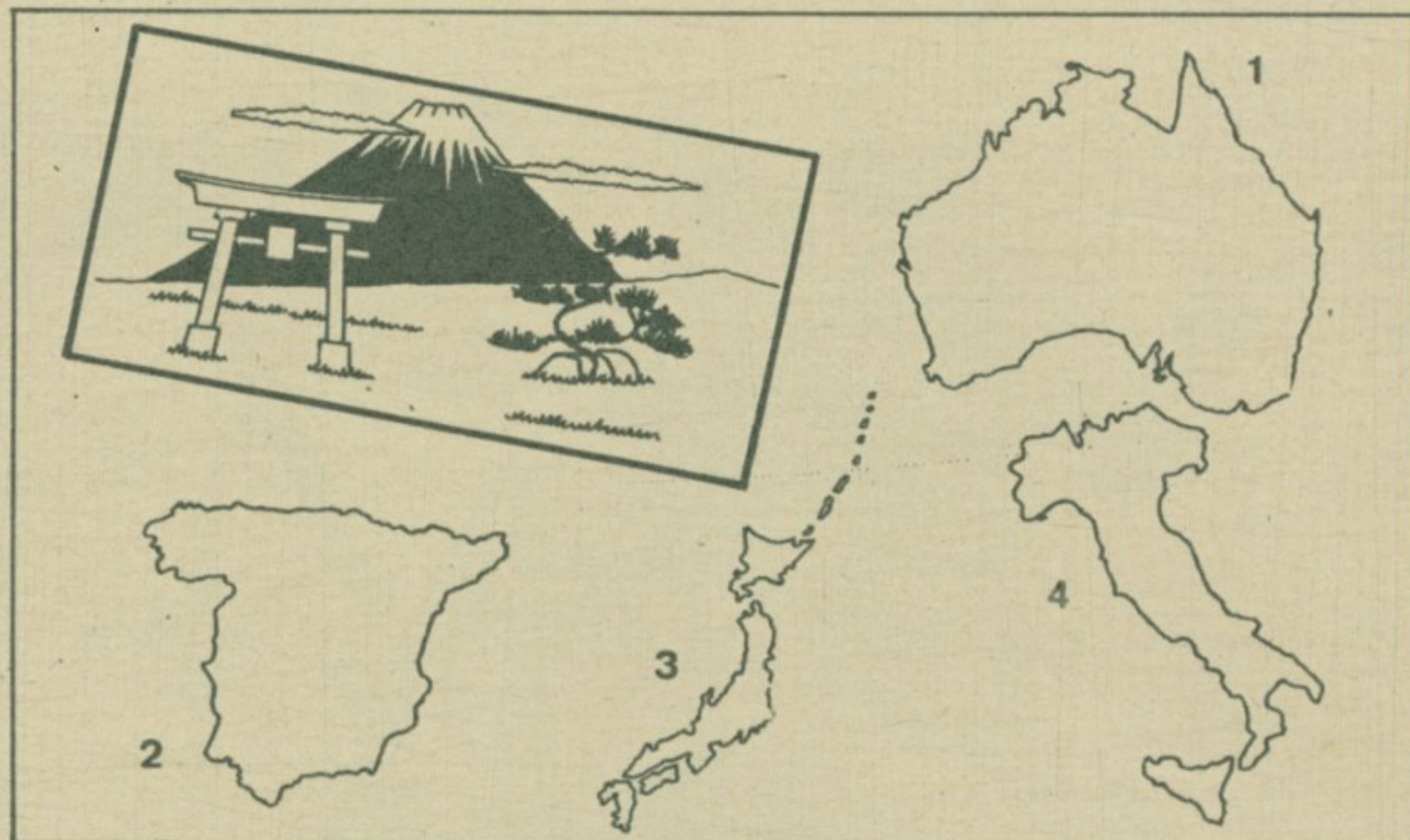


ПРВИ ЗАДАТАК

У ШУМИ

1

Сигурно добро познајеш шуму и дрвеће у њој. Зато ти неће бити тешко да одредиш који плод на цртежу припада ком листу, односно ком слову одговара који број. Кад то решиш, напиши још и како се зове дрво коме припадају лист и плод. Значи, твој одговор треба да изгледа овако: А-6, буква; Б-3 бор и тако редом.

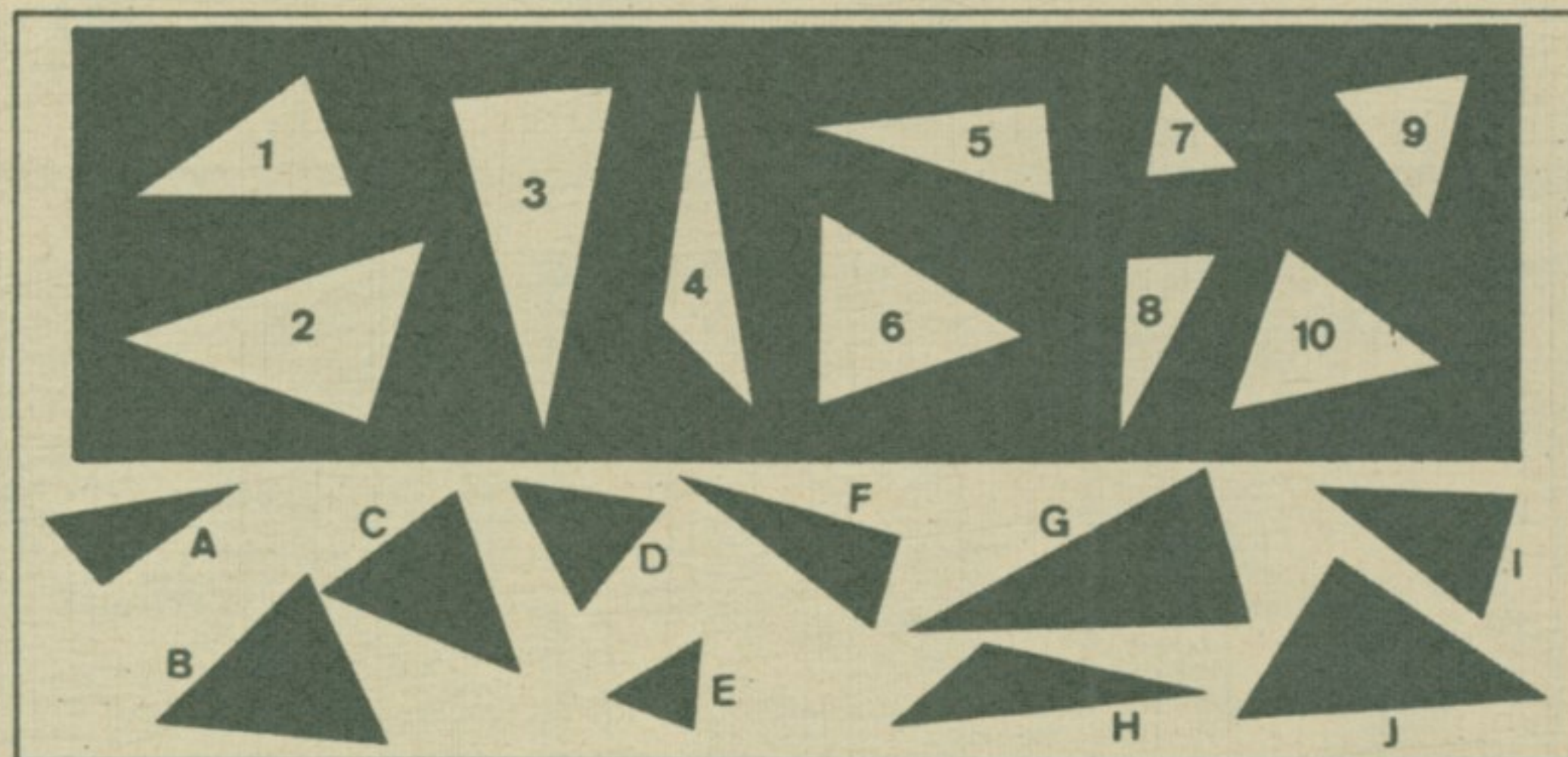


ДРУГИ ЗАДАТАК

ЗЕМЉА ВУЛКАНА

2

Пред собом имате границе четири земље са разних крајевима света. За коју је од њих карактеристичан пејзаж у левом углу? Напиши којим је бројем обележена и како се зове?



ТРЕЋИ ЗАДАТАК

БЕЛИ И ЦРНИ

3

Сваки троугао из доњег дела цртежа покрива једну троугласту „рупу“ на црном пољу. Твој је задатак да одредиш ком броју одговара које слово. Рецимо А-6, Д-9 и тако за свих 10 троуглова.

ДОГОВОРТЕ СЕ ИЗМЕЂУ СЕБЕ И ШТО ПРЕ ПОШАЉИТЕ ОДГОВОРЕ. ШТО ВИШЕ ТАЧНИХ ОДГОВОРА, ТО ЈЕ ВЕЋА ШАНСА ТВОЈЕ ШКОЛЕ ДА ДОБИЈЕ НАГРАДУ!



ОД XVII ВЕКА ДВОБОЈИ ВИШЕ НИСУ БОРБЕ ЗА
ЗАДОВОЉЕЊЕ ЧАСТИ ВЕЋ ЉУДИ ИЗАЗИВАЈУ
ЈЕДАН ДРУГОГ ЗА СВАКУ СИТНИЦУ

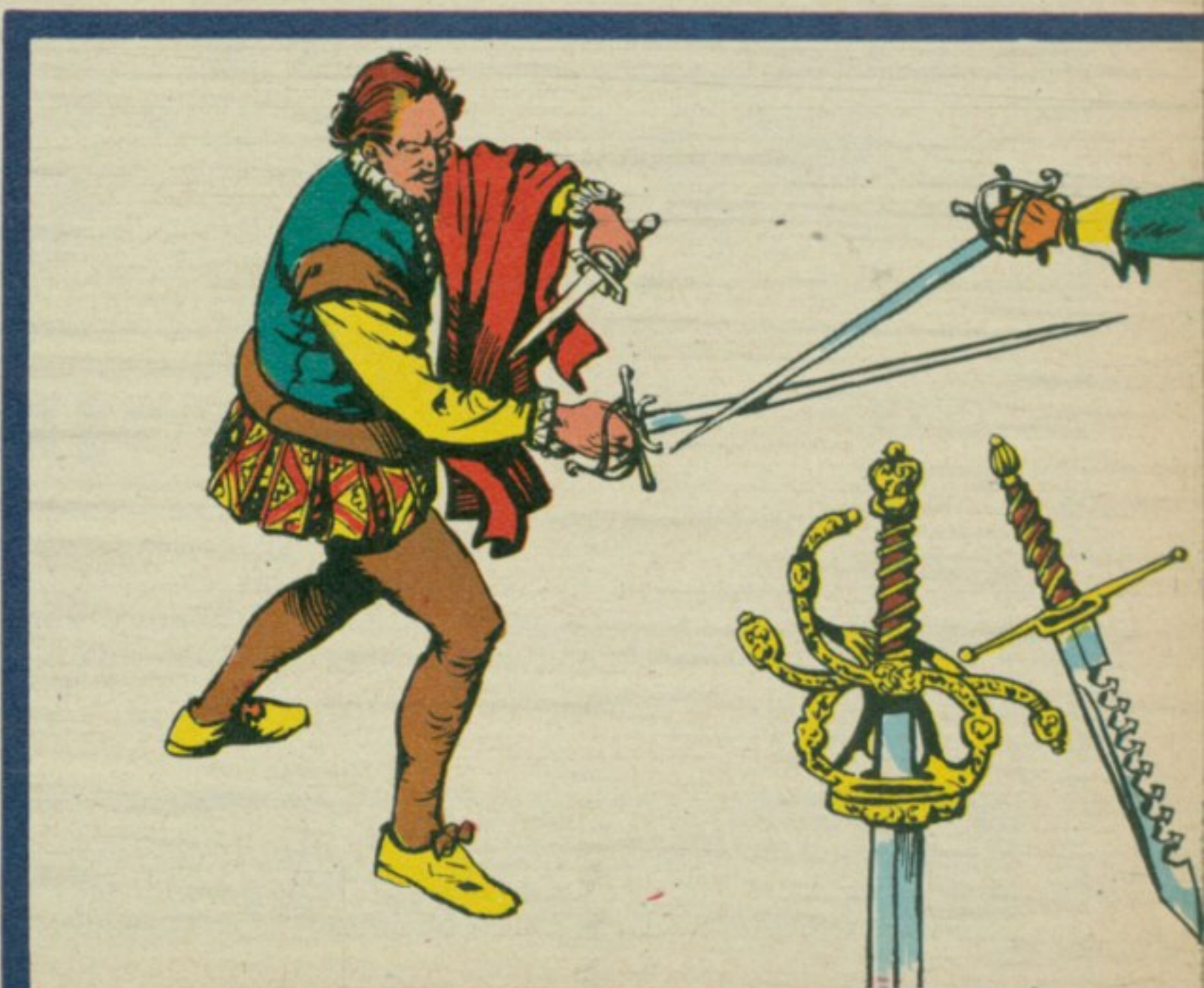


ДЕСПОТ СТЕВАН — Наш највећи и прави средњовековни витез био је деспот Стеван Лазаревић, син кнеза Лазара, који је владао крајем XIV и почетком XV века. И он је организовао раскошне турнире на које су долазили многи страни јунаци да укрсте оружје. Деспот је, такође, сваке године одлазио на турнире у иностранство: у Будим, Констанцу, Рим. На једном турниру у Будиму коме је присуствовао и краљ Угарске и Пољске Сигисмунд и још тридесетак херцога и кнежева и још толико грофова деспот Стеван је лепотом и витештвом све надмашио и „сијао као месец међу звездама“.

МАЧ ДВОРУЧЊАК — Када је Градец, стари утврђени део Загреба, 1242. године постао слободан краљевски град, у њему су приређиване разне игре на којима су приказиване ратничке вештине. Најзанимљивији су били двобоји такозваним мачевима дворучњацима. Ови мачеви били су дугачки од 1,5 до 2 метра а тешки 3 до 4,5 килограма. Овако тежак и гломазан мач морао се држати обема рукама а мегдан се, разуме се, водио пешце. Мада је закон одређивао дужину мача и правила борбе, често се дешавало да један противник нехотице рани или убије другог.

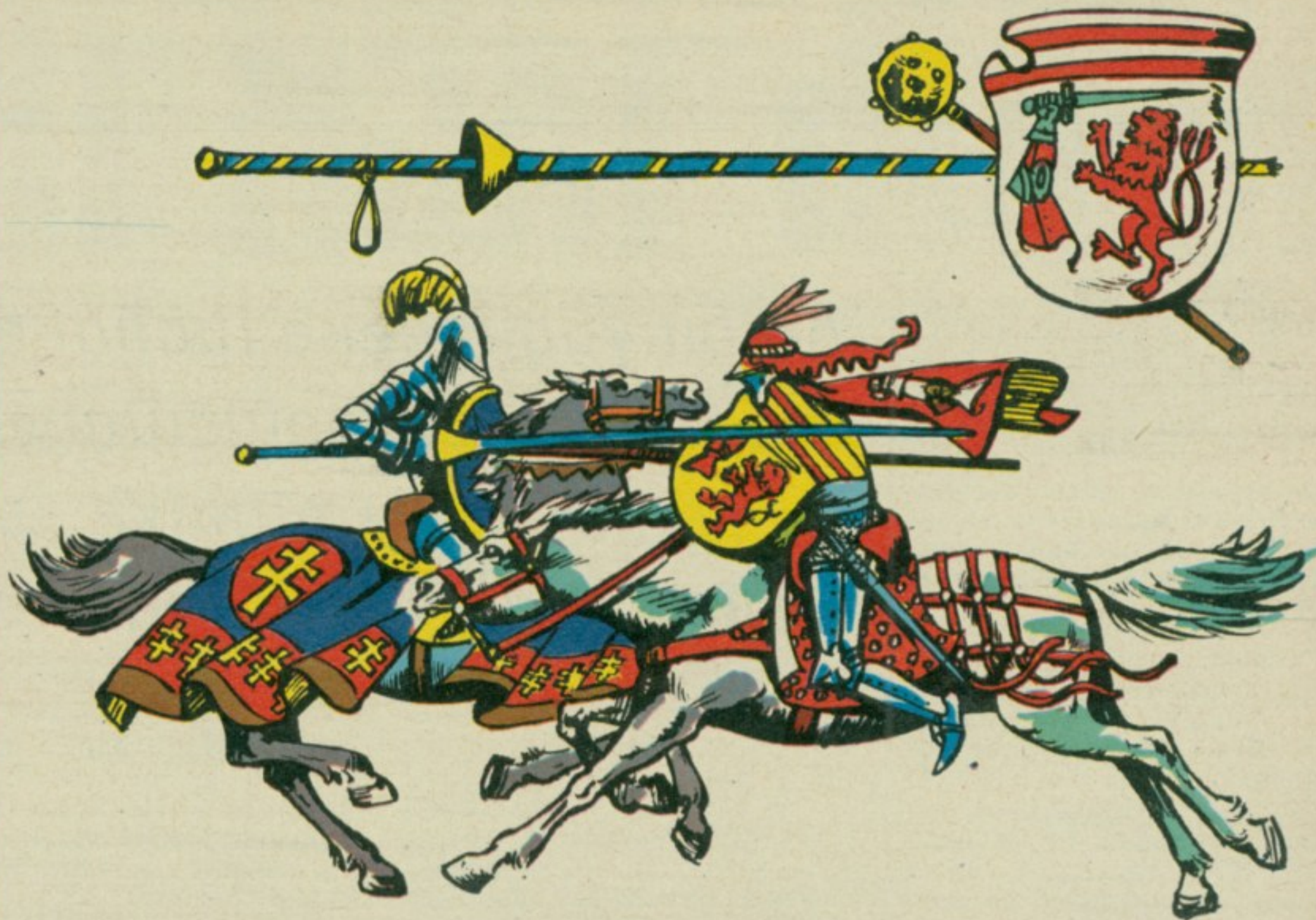


ВИД ЈЕЛИШИЋ — Када су Турци 1599. дошли под Задар којим су владали Млеци, међу задарским коњаницима налазио се далматински јунак Вид Јелишић а међу Турцима познати мегданџија Демир-Хан. Вид Јелишић позове Турчина на двобој. Три десет првог маја окупише се Турци и Задари да гледају велики мегдан. Тачно у подне да ниједан од мегданџија не би користио положај Сунца, одјекнуле су трубе. Севнуле су сабље. Турчин је добио ударац у груди али је успео да закачи Вида по руци. Вид је муњевито још једном Демир-Хану зарио сабљу у прса и убио га.

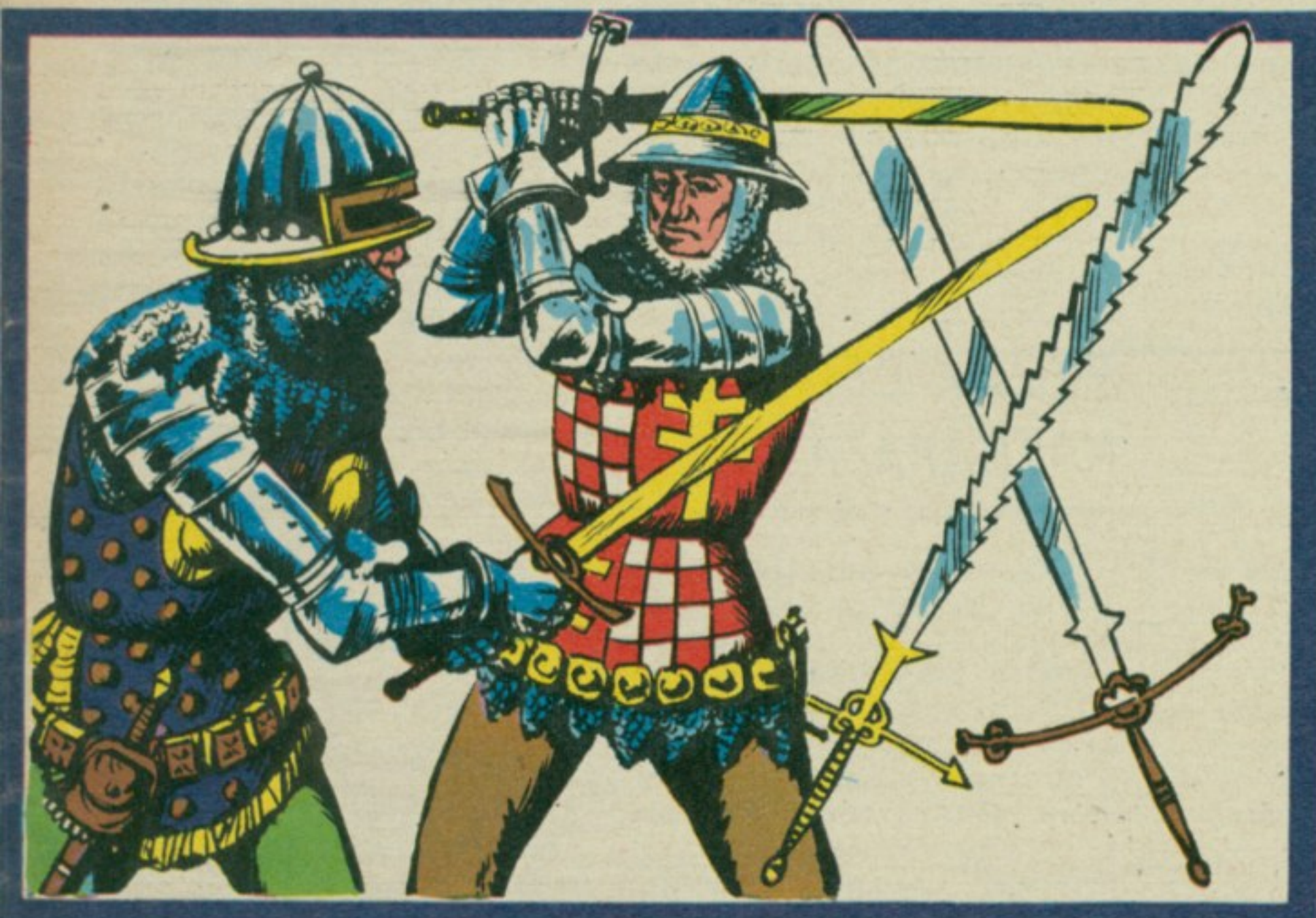




МАРКО И МУСА — У Кичеву код Прилепа, престонице Краљевића Марка, одржавао се, како каже легенда, велики сабор у манастирској порти. Ту се слагао силан народ а дошла је и лепа кнегиња Кита. Чим је то чуо зулумћар Арбанас Муса Кесеџија, одлучио је да уграби Киту на коју је одавно бацио око. Муса са пратњом упадне у порту, побије много људи али Кита успе да се склони у цркву. Муса запали цркву но гласник је већ јавио Марку о чуду које Муса чини. Марко похита и дође до чувеног двобоја између њега и Мусе Кесеџије. Мегдан је трајао читаво пре подне и оба јунака поломила су сабље и буздоване и уморила коње. Најзад се дохвати укоштац и ко зна колико би се носили да Марко није извадио скривени нож и зарео га Муси у прса. Муса је ту и сахрањен и то место зове се Мусино Гробиште. Народна песма о овом двобоју да је другачије тумачење.



ХРВОЈЕ ВУКЧИЋ. — Босанска властела је, крајем XIV века, приређивала турнире и учествовала у витешким борбама угледајући се на западну Европу. Најлепши призори ових мегдана уклесани су у надгробне споменике — стећке — од којих су многи сачувани и данас. У стени, на улазу у пећину Вјетреницу, уклесан је двобој витезова у оклопима како се боре копљима а бране штитовима. На стећку са Раванских врата на Купресу представљен је мегдан на коњима. Витезови се боре мачевима, без оклопа, шлема и штита. На најлепшој босанској минијатури приказан је двобој босанског великог војводе Хрвоје Вукчића и његовог супарника, такође босанског властелина, Сандаља Хранића.



МОНТЕЗУМА — Последњи астечки независни краљ старог Мексика Монтезума који је владао од 1502. до 1522. године подигао је огромну грађевину у којој су се одржавали турнири и разне атлетске и ратничке игре. Двобоји су такође били само увежбавање али не увек безопасно. Како Астеци нису знали за коње, двобоји су се водили пешице. Сам Монтезума био је велики мајстор у баратању индијанским мачем, такозваном маквахунтлом. Приликом шпанског освајања Мексика Монтезуму заробио је Фернандо Кортес.



ХИЉАДЕ МРТВИХ — Двобоји су се временом од борби за задовољење части изродили у безразложне сукобе. Од почетка XVII века на двобој се позива за сваку ситницу. Тако је у Француској за владе Анрија IV у двобојима погинуло око четири хиљаде људи. Постепено се одбацују оклопи и штит и праве се лакши и за бољу заштиту шаке разгранати балчаци. Уместо штита борци у левој руци носе каму а преко мишке плашт који служи за одбрану. Каме имају зупчаста сечива да би се лакше закачио и преломио противнички мач.

НАСТАВИЋЕ СЕ

КРАЉ ГАСИ ПОЖАР

Грађани Лондона мирно су спавали тог раног септембарског јутра 1666. кад се пронела вест о пожару. У спаваћу собу инспектора краљевске морнарице и секретара Адмиралитета Самјуела Пеписа улетела је преплашена служавка и виком га тргла из сна: град гори!

Пепис се, као ни многи други тог јутра, није много узбудио. У Лондону су се сваки час догађали пожари у којима би изгорело неколико десетина кућа, понека чатрља и то би било све. Због тога се Самјуел Пепис мирно дигао из кревета око 9 часова и, присећајући се јутрошње вести, пришао прозору да осмотри град. Али, на своје огромно запрепашћење, угледао је призор какав у Лондону никад раније није видео. Облаци дима куљали су и покривали читав град. Са улице су се чули узвици да је изгорело преко 300 кућа.

ИЗГОРЕЋЕ ЧИТАВ ГРАД!

Три стотине кућа! У Лондону опасаном средњовековним зидинама у коме је живело око пола милиона људи углавном у дрвеним кућама то је била сасвим озбиљна ствар. Уважени Пепис брже се обукао, ставио на главу своју ковчаву перику и шешир и излетео на улицу. Похитао је у лондонску кулу Тауер и ту од поручника куле Џона Робинсона добио детаљна обавештења.

Пожар је избио у 2 часа ујутру у Падинг Лејну у радњи краљевског пекара Томаса Феринора. О ватри је одмах обавештен градоначелник Лондона сер Томас Бладворт. Бесан што га у то доба дижу из кревета он је отишао до запаљене куће и наредио власнику да сместа угаси пожар. Кад су му предложили да организује рушење околних

Да би ујаничене грађане Лондона намерио да се сујројсџабе вајри, Чарлс II делио је злашнике шаком и кајом, а на крају је и сам засукао рукаве

кућа како би се пожар локализовао, сер Бладворт је одбио и мирно се вратио кући да настави са спавањем.

Од тог тренутка ватра се муњевито ширила. Покушај гашења одмах је пропао због ветра који је снажно дувао и носио пожар на све стране. Лондон у то време



Самјуел Пепис, секретар Адмиралитета и инспектор Краљевске морнарице.

није имао никакву ватрогасну службу и свако се сналазио како је знао и умео а то значи да је владао општи хаос. Пепис је на улици запазио да људи као да нису били свесни опасности која их вреба. Одбијали су да се иселе из кућа све док ватра не би стигла до самог прага. Тада би на брзину у паници износили ствари и децу и све то трпали у чамце стварајући неопisivу гужву.

Тада је Пепис одлучио да одмах оде у двор и о свему

обавести краља. Иначе, изгореће читав град а нико ништа неће предузети! Показало се да је краљ знао за пожар. Пепис му је поднео извештај о стању и узбуђено рекао:

— Сире, ако Ваше Величанство не нареди да се куће руше и пожар локализује, од Лондона неће остати ништа!

ЦАРСТВО ЗА ЛОПОВЕ

Краљ Чарлс II саслушао је инспектора а онда наредио да се хитно окупе сви министри. Одлучио је да сам узме ствар у своје руке. Он није био сувише популаран краљ: противници су га оптуживали да превише новца троши на жене и коње и да је лакомислен. Сада је био тренутак да се купи.

Чим су министри дошли, одржано је кратко саветовање а онда је краљ издао заповест да се сместа пронађе градоначелник и да му се нареди да организује рушење кућа. Затим је наредио да се оснује 8 пунктова и да у сваком ради по 100 грађана добровољаца и 30 војника. Онима који буду радили целу ноћ краљ је обећао богате награде.

Ноћ се увелико спустила када је почела права борба с ватром. Ветар је и даље жестоко дувао и отежавао посао. Неки делови града већ су били претворени у зпариште. Градска врата и тесне улице биле су закр-

чене људима који су бежали од ватре. Њима у сусрет хрлили су радозналци желећи да својим очима виде пожар. Тако се стварао кркљанац у коме су људи тазили једни друге. Спретнији су искористили прилику и тражили баснословне суме да својим колима или колицима превезу ствари угрожених ван подручја где је харала ватра. Општу забуну користили су и лопови.

Те ноћи ватра није угашена, а изгорела је готово половина града. Краљ, мада две ноћи није спавао, пошао је са својим братом војводом од Јорка у обилазак добровољаца који су гасили пожар и рушили куће. Преко рамена носио је торбу са златницима које је обилато делио. С времена на време Чарлс II силазио је с коња, узимао пијук и лично помагао у рушењу кућа. Његов пример sledио је и војвода од Јорка.

РУШИ СЕ КАТЕДРАЛА!

Али, све то није много помогло. Ветар се стално појачавао и само две градске четврти нису биле захваћене ватром. Све друго је горело. Од зграде Лондонске општине остали су само зидови. Једина грађевина која је још одолевала била је огромна катедрала Светог Павла. Трговци су у њу уносили своје драгоцености

сматрајући да ће ту бити најсигурније.

У једном тренутку неки књијар по имену Мартин с ужасом је угледао како ветар носи запаљену грану право на кров катедрале. Кров је по целој површини, око 2 хектара, био покривен оловом. Али, случај је хтео да грана промаши кров и падне на греду која је вирила испод настрешице. Дрво је букнуло, ватра се пренела на стубиште и за кратко време катедралу је захватио пламен. Олово се топило и текло низ зидове. Украси, тешки и по 50 килограма, падали су и ломили се у парампарчад.

Ватра је у међувремену „прескочила“ градске бедеме и захватила околину. А онда, кад више нико није знао шта да се ради, ветар је усред ноћи изненада стао. Ширење ватре је заустављено, гашење је постало лакше. Црни дим пео се право у небо изнад опустошеног града. Иза пожара који је Лондон претворио у згариште остала је поцрнела земља. Ватра је уништила пет шестина града, око 400 улица и 13.200 кућа. У тој великој несрећи једина срећа била је што није страдало много људи — свега 6 особа!

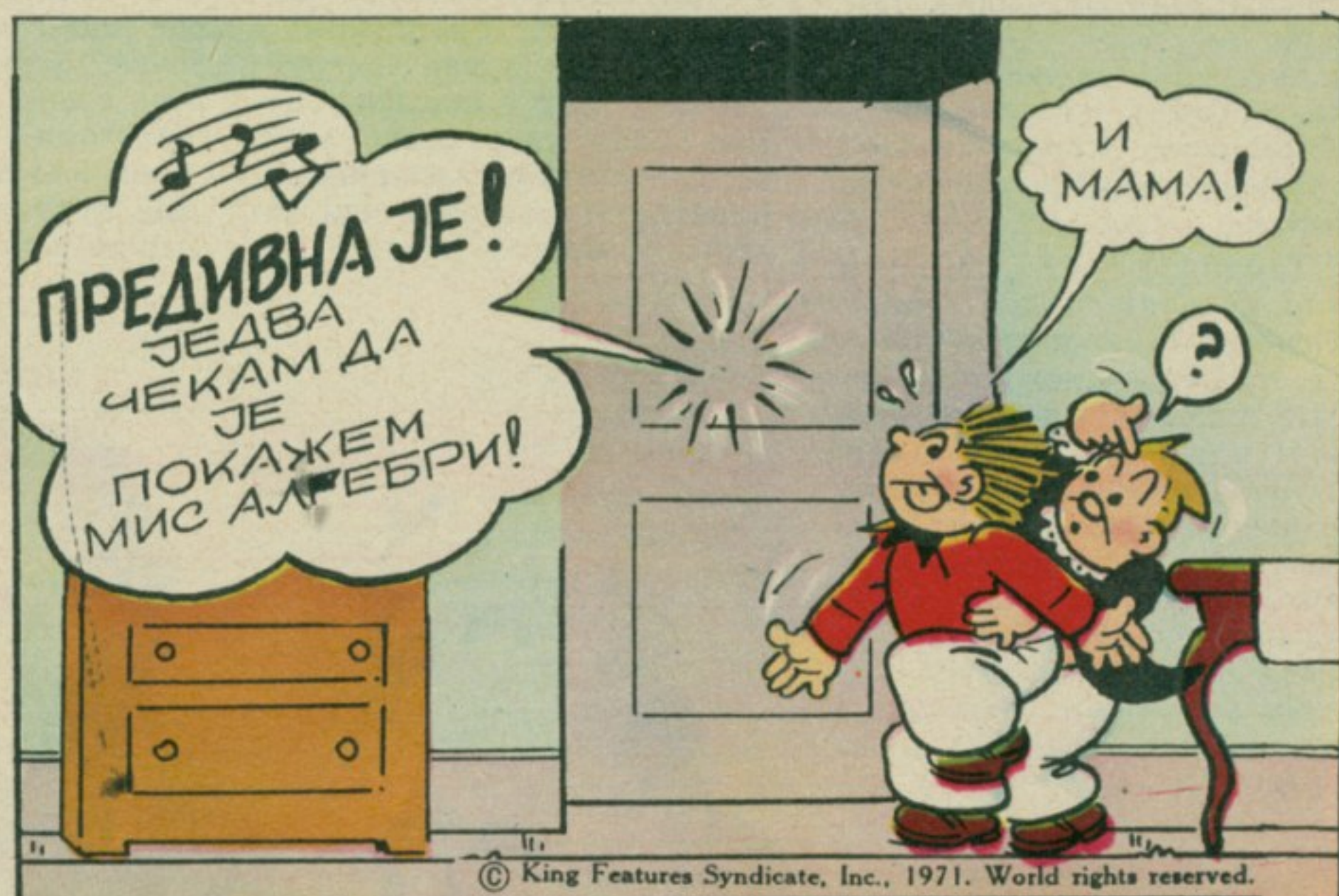
ТАЛЕНТОВАНИ ГРАДИТЕЉ РЕН

Обнову града краљ је поверио младом талентованом архитекти Рену. Лично је наредио да улице морају бити шире него раније, да фасаде зграда морају бити једнообразне. Прописано је да куће које гледају на главне улице имају 3 спрата а остале по 2. По 1 спрат могле су имати само куће у споредним улицама.

Осмог фебруара 1667. усвојен је план реконструкције града а већ 1668. године било је завршено око 1.200 кућа. Ремек-дело младог архитекта Рена била је обнова катедрале Светог Павла. Она је грађена дуго и када је завршена, 1710, Рен је имао 80 година. Чарлс II није доживео да види нови Лондон. Умро је 6. фебруара 1685. године. С. М.

Облаци дима куљали су у небо и обавијали читав град.





ВЕЛИКЕ
МИСТЕРИЈЕ
ПРОШЛОСТИ

ДЕЧАК ИЗ ЗАЗИДАНЕ ЋЕЛИЈЕ



Мали Луј-Шарл, син
краља Луја XVI

Касно увече 13. августа 1792. године поворка кочија ушла је у двориште Тампла, мрачне тврђаве у центру Париза сазидане још почетком XIII века. Из једне од кочија изашли су краљ Француске Луј XVI, краљица Марија Антоанета, краљева сестра Елизабета и краљева деца — кћерка Марија Терезија и син престолонаследник Луј-Шарл, војвода од Нормандије. Краљ и његова породица бачени су у Тампл одлуком Револуционарне скупштине. Проглашење републике било је питање дана.

Тампл је био саграђен као кула на четири спрата. Основа куле је квадратна са по једном кружном кулом шиљатог крова на сваком углу. Просторије одређене за тамновање Луја XVI и престолонаследника налазиле су се на другом спрату. У једној од угаоних кула било је степениште с кога се на сваком спрату улазило у тамнице кроз двоја врата, прва од дрвета друга од гвозђа.

СИЛОМ ОСТАВКА

У зору 21. јануара 1793. Луј XVI опростио се са сином и кренуо на губилиште. Истог часа када је његова глава пала под сечивом гилотине, Луј-Шарл, седмогодишњи дечак, постао је Луј XVII, нови краљ француске и Наваре. Само неколико дана касније Луј-Шарл је остао и без мајке — и краљица Марија Антоанета је гилотинирана. Уместо родитеља Луј-Шарл је добио званичног васпитача, једног не писменог ужара који се звао Симон. Овај је веома заволео дечака мада су му касније приписали животињску

окутност према малишану. Доносио му је цвеће, играчке, птице. Заједно су певали револуционарне песме „Кармањолу“ и „Марсељезу“.

Деветнаестог јануара 1794. затвореници Тампла чули су страшну галаму и комешање на другом спрату. Следећег дана сазнало се да Симон више није васпитач осмогодишњег „краља“. Он је сам поднео оставку јер је дан раније Савет комуне одлучио да сви његови чланови чије запослење не дозвољава да у свако време присуствују заседањима морају дати оставку или на место у Савету или на за-

јој је мали Луј затворен зазидана је тако што је на месту где су се налазила врата подигнута пећ која се положила споља. На мали отвор остављен за дотурање хране стављене су гвоздене решетке а на прозоре споља тешки дрвени капци. Тако је ћелија била у готово потпуном мраку. Намештај је тешким ланцима причвршћен за зидове и под.

У ћелију од тога часа више нико није улазио. Већ после неколико недеља из замрачене и непроветрене просторије ширио се страшан задах. Стражари су два пута дневно кроз мали отвор контролисали затво-

Конвента нису били нарочито нежни према својим затвореницима и противницима. Ипак, у документима из периода француске револуције није забележен ни један једини случај мучења у тамници. Људи су осуђивани, затварани и одвођени на губилиште али нису малтретирани.

Читавих шест месеци малог Луја-Шарла нико није видео. Стражари су само могли да установе да се у зазиданој ћелији налази неко али мо је у њој, то нико од њих није видео. Читава ствар је тим чуднија што су, у време док му је васпитач био Симон, де-

чудно шта га је нагнало да у то уопште посумња.

ЗАТВОРЕНИК ЈЕ УМРО

Остало је Барасово сведочанство о томе шта је видео у ћелији. Комисија је унутра нашла веома високог дечака, бледог и измршавелог, како лежи на кревету на коме постељина није мењана месецима. Дечак је је-два могао да хода и то само уз велике болове. На кожи су се виделе загнојене ране. Свим особама у Барасовој пратњи пало је у очи да се Луј-Шарл за 6 месеци толико изменио да га је било немогуће препознати. Нарочито их је запрепастио његов висок раст. Хитно су одређени људи да се о њему старају.

Дечак је, међутим, стално био у неком полусну, неосетљив за све што га окружује. Маја 1795. у Тампл је позвана лекарска комисија да прегледа Луја Капета, како су назвали дечака. Доктор Десо, шеф комисије, начинио је извештај који је сачуван и из кога се види да су Луја нашли на смрти, са знацима душевне поремећености.

Јуна исте године Луј XVII је умро. Имао је 10 година. Његова смрт држана је у најстрожој тајности. Обдукцијом је утврђено да је умро од туберкулозе старијег порекла. Сахрањен је тајно ноћу у групној гробници на гробљу крај цркве Св. Маргарете.

У КОРПИ ЗА ВЕШ

Када су краљеви из лозе Бурбона поново дошли на



Матирен Брино, самозванац који је умро у затвору; варалица барон де Ришмон; Жан-Мари Ерваго је тврдио да је он Луј XVII

последње. Одлука је донета на захтев управника Тампла а једина особа коју је погодила био је Симон. Пре него што је отишао, Симон је краља показао стражи и посебној комисији која га је прегледала и установила да му је здравље изврсно. Други васпитач није постављен.

Чим је Симон предао дужност, почели су радови на преуређењу другог спрата Тампла. Просторија у ко-

реника. У ствари, пошто у мраку нису ништа могли да виде, они су дечака позивали и тако знали да је ту. Како је после извесног времена дечак престао да се одазива, стражари би се задовољили да послушају да ли се чује дисање или какво кретање. То је потрајало 6 месеци.

Овакав поступак према једном детету сасвим је необјашњив. Разумљиво је да чланови револуционарног

чака слободно посећивале разне личности па чак и један сликар који га је портретирао.

Када је Робеспјер, један од најзначајнијих вођа Француске буржоаске револуције и вођ најреволуционарније партије свога времена Странке јакобинаца, убијен, политичар Пол Барас наредио је 28. јула 1794. да се ћелија отвори како би се лично уверио да је мали затвореник унутра. Веома је

Године 1846. отворен је гроб који су открили полицијски инспектори Симон и Пети. Оно што је нађено изазвало је праву сензацију

власт, отворена је истрага. Сувише људи било је, на овај или онај начин, упознато с боравком Луја-Шарла у Тамплу да би необични догађаји остали скривени од јавности. Године 1816. званично је испитана удовица ужара Симона. Њена изјава била је сензационална: Луј XVII није умро у Тамплу! Он је, наводно, замењен истог дана када је Симон поднео оставку а уместо њега подметнут је један умоболан дечак из париске болнице за сиротињу. Замена је обављена у корпи за прљав веш!

Удова Симон није знала ко је и зашто извршио замену али је тврдила да је сам Робеспјер био у току ако не спасавања Луја XVII а оно свакако вршења замене. Да ју је Робеспјер организовао, мало је вероватно. Међутим, да се поста-
рао да пронађе замену када је утврђено да је дете не-
стало, лако је могуће. Луј XVII био је нека врста тао-
ца за присталице монархи-
је: док се дечак налазио у

тамници, Робеспјер је доби-
јао у времену и уносио забуну међу присталице ма-
лолетног краља.

На светлост дана изашао је и налаз доктора Жанроа који је својевремено прегледао дечака из Тампла. У њему је стајало да затвореник нема ниједан од три карактеристична белега Луја XVII: ожиљак на горњој усни, ожиљак од вакцинације и смеђи младеж у облику птице на телу.

ПОЛИЦИЈА ТРАГА

На захтев виконта де Шатобријана поведена је званична истрага. Инспектори париске полиције Симон и Пети нису имали нимало једноставан задатак. У несрећеном времену поновног обнављања краљевине људи нису били много рас-

положени да говоре о ономе шта су радили за време револуције. Друга препрека био је сам краљевски двор. Ако би се случајно установило да Луј XVII није умро у Тамплу и да је, можда, још увек жив, Луј XVII, који се налазио на престолу, аутоматски више не би био краљ. Исто би се догодило и ако би се установило да је Луј XVII мртав али да су за њим остали живи потомци.

Због тога је Симону и Петију дискретно саветовано да се баш много не залажу у истрази. Али, савесне инспекторе захватила је права трагачка грозница. Стрпљивим радом, после безброј саслушања, наишли су на први траг.

Да би се уопште могло поставити питање смрти Луја XVII, било је неопходно отворити гроб дечака из Тампла и прегледати остатке леша. Међутим, за време револуције сви умрли, без обзира на ранг, сахрањивани су у заједничким гробницама. Требало је, значи, пронаћи костур дечака између неколико хиљада других а то је, наравно, било немогуће. Симон и Пети ипак нису посустали. Тако су утврдили да је гробар који је обављао посао оне ноћи када је дечак сахрањен био заклет присталица краљевства и да је, чим је комисија која је присуствовала сахрани отишла, извадио ковчег и пренео га у посебну раку коју је ископао поред црквених врата.

Тек 1846, тридесет година



Гроф Хаундорф, творац „бомбе бурбон“, прихваћен је као прави Луј XVII

касније, отворен је гроб који су открили Симон и Пети. Налаз је гласио: нема ни какве сумње да се ради о остацима дечака из Тампла! Смрт је наступила услед галопирајуће туберкулозе. Али, и то је кључ мистерије, дечак није могао имати мање од 14 година а Луј XVII је, као што је познато, умро у 10. години. Очигледан закључак је да су дечак из Тампла и Луј XVII две различите личности, односно да Луј XVII

није умро 8. јуна 1795. године!

КО ЈЕ ЛУЈ XVII?

Али, поставило се питање шта се онда догодило са правим Лујем XVII? Ако је преживео, ко га је спасао и зашто? Како то да се никада више није појавио?

Чим су резултати истраге објављени, јавили су се самозванци, њих четворица, од којих је сваки тврдио да је баш он Луј XVII. Први се звао Жан-Мари Ерваго. Ухапшен је због лажног представљања и умро је у затвору. Други, Матирен Брино, сељак из Сен-Малоа, такође је умро у затвору. Трећи, самозвани барон де Ришмон, односно Клод Перен, био је од раније познат као варалица па га нико и није узимао озбиљно.

Четврти, за разлику од осталих, био је прихваћен као прави Луј XVII и то од стране више земаља. Он је протеран из Француске под именом гроф Хаундорф. Уочиште је нашао у Холандији где се истакао као проналазач и стручњак за експлозив. Када је умро, 1845, холандска влада приредила му је државну сахрану као страном владару у изгнанству а холандска армија се све до 1917. године служила његовим проналаском, такозваном „бомбом бурбон“.

Решење мистерије Луја XVII вероватно се никада неће расветлити. Можда је ипак најближа истини претпоставка да је Луј XVII умро истог дана када је Симон дао оставку и да је Робеспјер, из политичких разлога, довео неког непознатог болесног дечака да игра улогу драгоценог таоца.

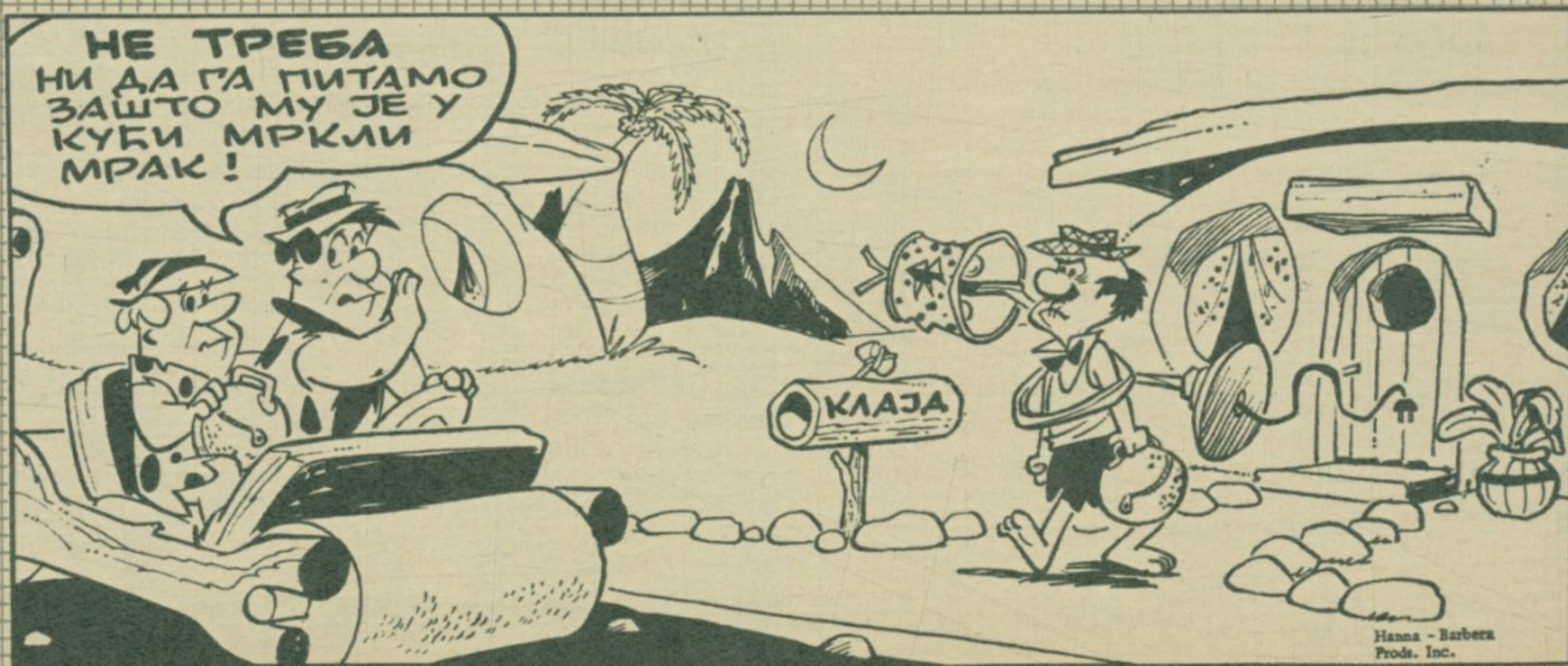
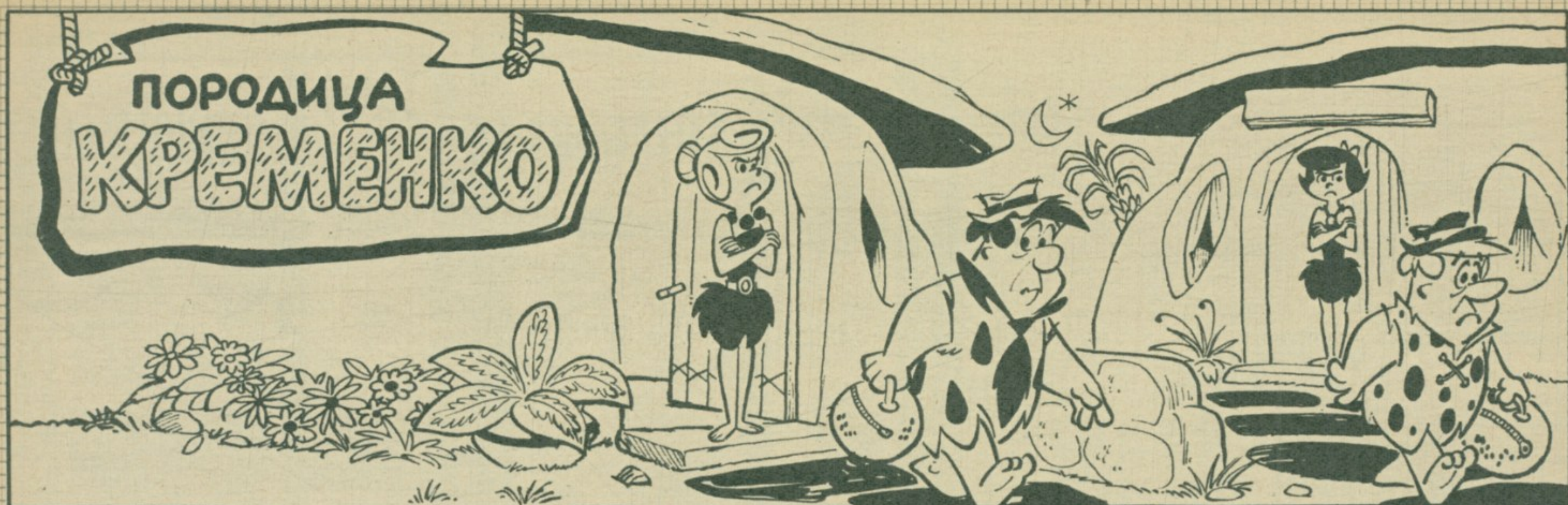
Д. А. 13



Мали затвореник ускоро је престао да се одазива и стражари на њега више нису обраћали пажњу.

ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ





АТЛАСИ ЗНАЊА

БАЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА У ШЕСТ КЊИГА

АТЛАСИ ЗНАЊА — за све разреде основне и средњих школа! То су илустроване књиге из свих области науке које су доживеле велики успех у Европи. Сlike изванредно допуњују занимљиво писан текст који се лако памти.

Библиотека „Атласи знања“ штампана је ћирицом на најфинијем картону (250-гр). Свака књига (просечно) има 100 страна од тога 50 страна са илустрацијама у боји. Формат: 21 x 14 cm.

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА

Читаоци Политикиног забавника који купе за готово добијају комплет (6 књига) за 150 динара. Једну књигу по цени од 25 динара. Износ ће платити поштару кад приме књиге — поужећем.

Купци на отплату добијају комплет за 180 динара. Једна књига је 30 динара. Наручбенице се примају најмање за 60 динара (јер се за мање не исплати слати због поштарине). Месечна рата најмања 20 динара.

Свака књига има свој број. Упиши на наручбеницу бројеве књига које желиш да купиш или комплет. Попуњену наручбеницу налепи на дописницу и пошаљи на адресу: „ВУК КАРАЏИЋ“ 11000 Београд, Краљевића Марка 9.

ИП „ВУК КАРАЏИЋ“, 11000 Београд,
Краљевића Марка 9

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем:

1. ЗА ГОТОВО — књиге број: _____

за укупну суму од _____ динара, коју ћу платити поштару кад ми донесе књиге.

2. НА ОТПЛАТУ — књиге број: _____

за укупну суму од _____ динара. Износ ћу платити у _____ рата месечних. Прву рату платићу поштару кад ми донесе књиге.

(непотребно прецртати)

Купац _____

Улица и број _____

Пошт. број и место _____

Радн организација _____

(Печат и потпис овл. лица) _____

(Потпис купца) _____

Пензионери прилажу одрезак од пензије.

(У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду)

БОТАНИКА



БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

1



•ВУК КАРАЏИЋ•
БЕОГРАД



ЗООЛОГИЈА



БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

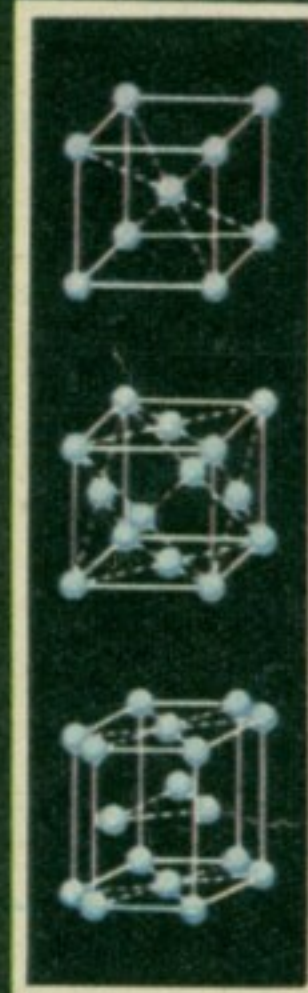
2



•ВУК КАРАЏИЋ•
БЕОГРАД



ХЕМИЈА

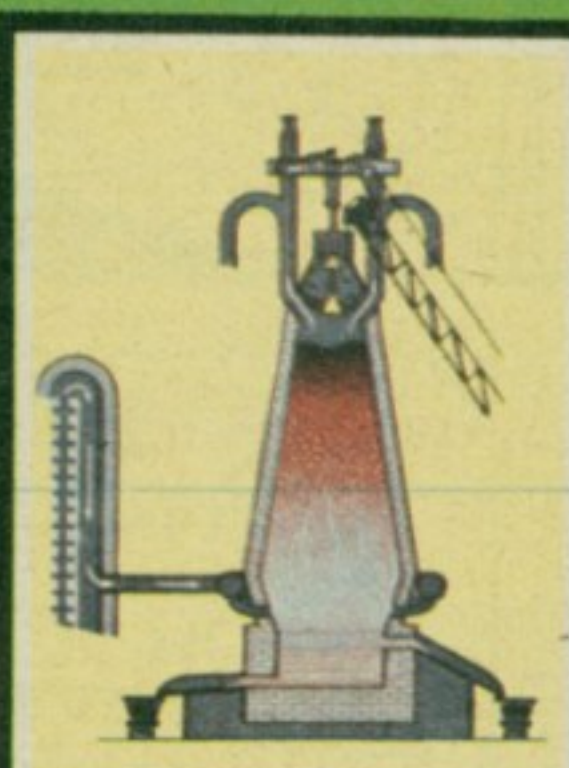


БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

3



•ВУК КАРАЏИЋ•
БЕОГРАД



ФИЗИКА



БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

4



•ВУК КАРАЏИЋ•
БЕОГРАД



АНАТОМИЈА ЧОВЕКА



БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

5



•ВУК КАРАЏИЋ•
БЕОГРАД



ОПШТА БИОЛОГИЈА



БИБЛИОТЕКА
АТЛАСИ ЗНАЊА

6



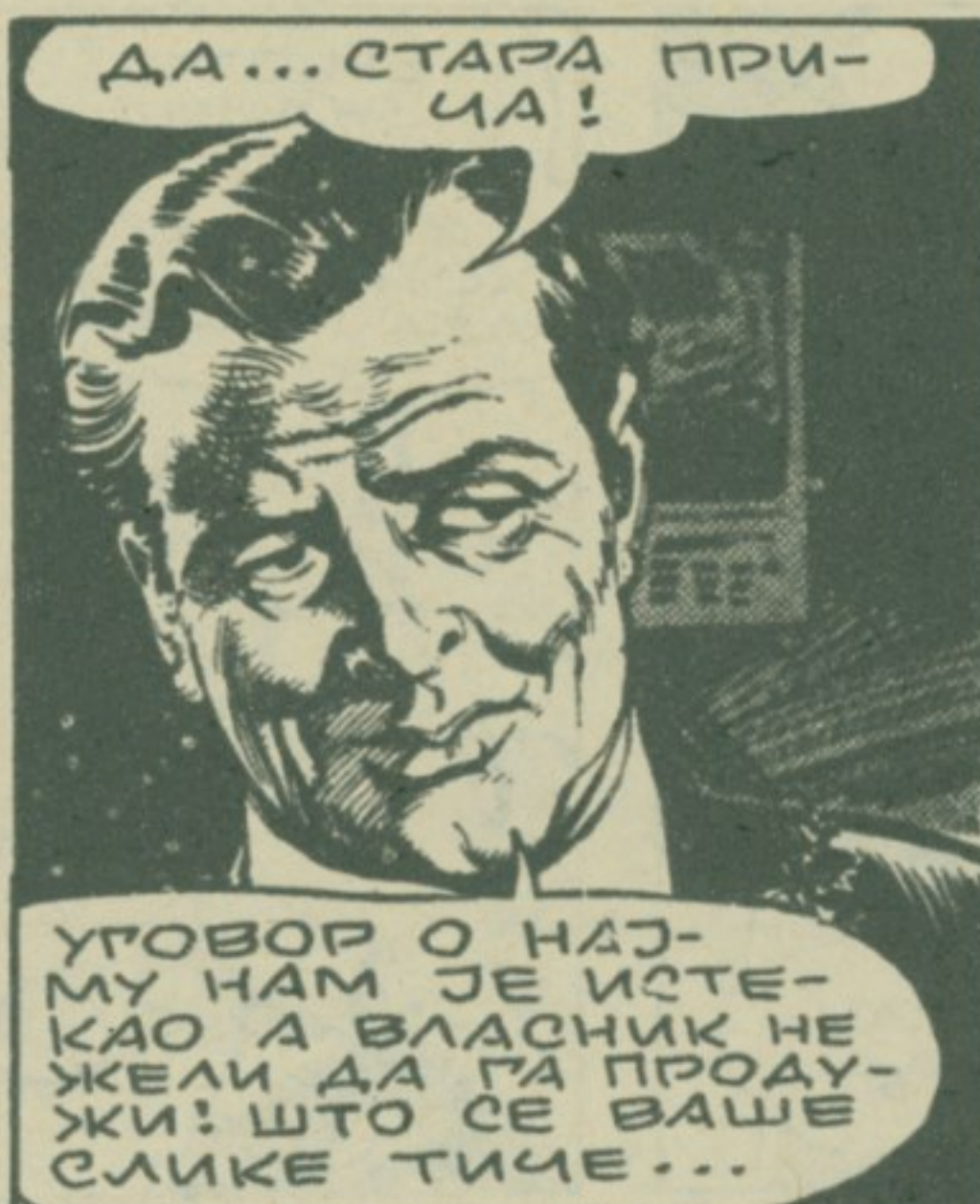
•ВУК КАРАЏИЋ•
БЕОГРАД



ПОЛ ТЕМПА ФАЛСИФИКАТОРИ









ХЕЈ... ВИ! ИПАК
... НИСТЕ МРТВИ!

НЕ...
НИ-
САМ...



ЈА САМ
ТИМСОН... ИЗ
ЈУТАРЊЕГ
ГЛАСНИКА!
ШТА СЕ
ТО ДО-
ГОДИ-
ЛО?

НЕ
ЗНАМ...
ТЕЛЕ-
ФОНИ-
РАЈТЕ...
ОХ... МОЈА
ГЛАВА...



ДАЈТЕ МИ СКОТЛАНД
ЈАРА!



ИНСПЕКТОР ВОСПЕР?
ОВДЕ ТЕМП... ПИРИТ И
ХЕЈ... ДА,
ФАЛСИФИ-
КАТОРИ
СЛИКА...

МОЖЕТЕ ЛИ
ОДМАХ ДА
ДОБЕТЕ?



ВИ СТЕ,
ЗНАЧИ,
ЧУВЕНИ
ПОЛ
ТЕМП?
ХОБЕТЕ ЛИ
МИ РЕКИ...

ХОЋУ...
СВЕ ШТО
ЗНАМ...
ПОД
УСЛОВОМ
ДА НЕ
ПОМИЊЕТЕ
МОЈЕ
ИМЕ!



ОВДЕ СЕ СВЕ
ДОГАЂАЛО... НАЈ-
ВЕЋИ УМЕТНИЧ-
КИ ФАЛСИФИ-
КАТ СТОЛЕ-
ЋА!



ЧИТАВА
ИНАУСТРИЈА!
МОРА ДА СУ ОВДЕ
ИМАЛИ БАР
ДЕСЕТАК
ВЕШТИХ
КОПИСТА...

УСКРОРО ЈЕ СТИГАО
И ИНСПЕКТОР
ВОСПЕР...



ВЕРУЈЕМ
ДА СУ ПО-
МОЋУ ОВОГ
"ПЕКЛИ"
СЛИКЕ... ДА
ИЗГЛЕДАЈУ
КАО СТАРЕ...
ИСПУЦА-
ЛЕ!

НИЈЕ САД
ВАЖНО
КАКО СУ
РАДИЛИ...
ВЕЋ
КАКО ДА
ИХ УХ-
ВАТИ-
МО!



СЕР ТОМАС ГРИН
ЈЕ ПОТВРДИО
ИСТИНИТОСТ...

... ОБЈАВЉЕНЕ
ВЕСТИ А ЕДВАРД
АРГАЛ ОБИЛАЗИ
ОСТАЛЕ ПИРИТО-
ВЕ МУШТЕРИЈЕ!
УТВРДИО ЈЕ ЈОШ
НЕКОЛИКО ФАЛ-
СИФИКАТА...



ИПАК СВЕ
НИЈЕ ИЗ-
ГУЂЕНО!
ПРОНАШАО
САМ...

... ДВЕ-ТРИ
СТВАРИЦЕ ...



ОВО ЈЕ ПИРИТОВА
КАНЦЕЛАРИЈА! ОН И
ЊЕГОВ ОРТАК УНИ-
ШТИЛИ СУ ЧИТАВУ
КАРТОТЕКУ! НИ
ПАПИРИК
НИСУ ОСТАВИ-
ЛИ...



АЛИ, ОВДЕ
ИМА ЗАВЕ-
ЛЕЖЕН ЈЕ-
ДАН ЗА-
НИМАЉИВ
БРОЈ...
ФАРО
76-2304!

ГДЕ
БИ ТО
МОГЛО
ДА БУ-
ДЕ?



ТЕМПЛА ЈЕ ОТИШАО ДО ТОМАСА ГРИНА...

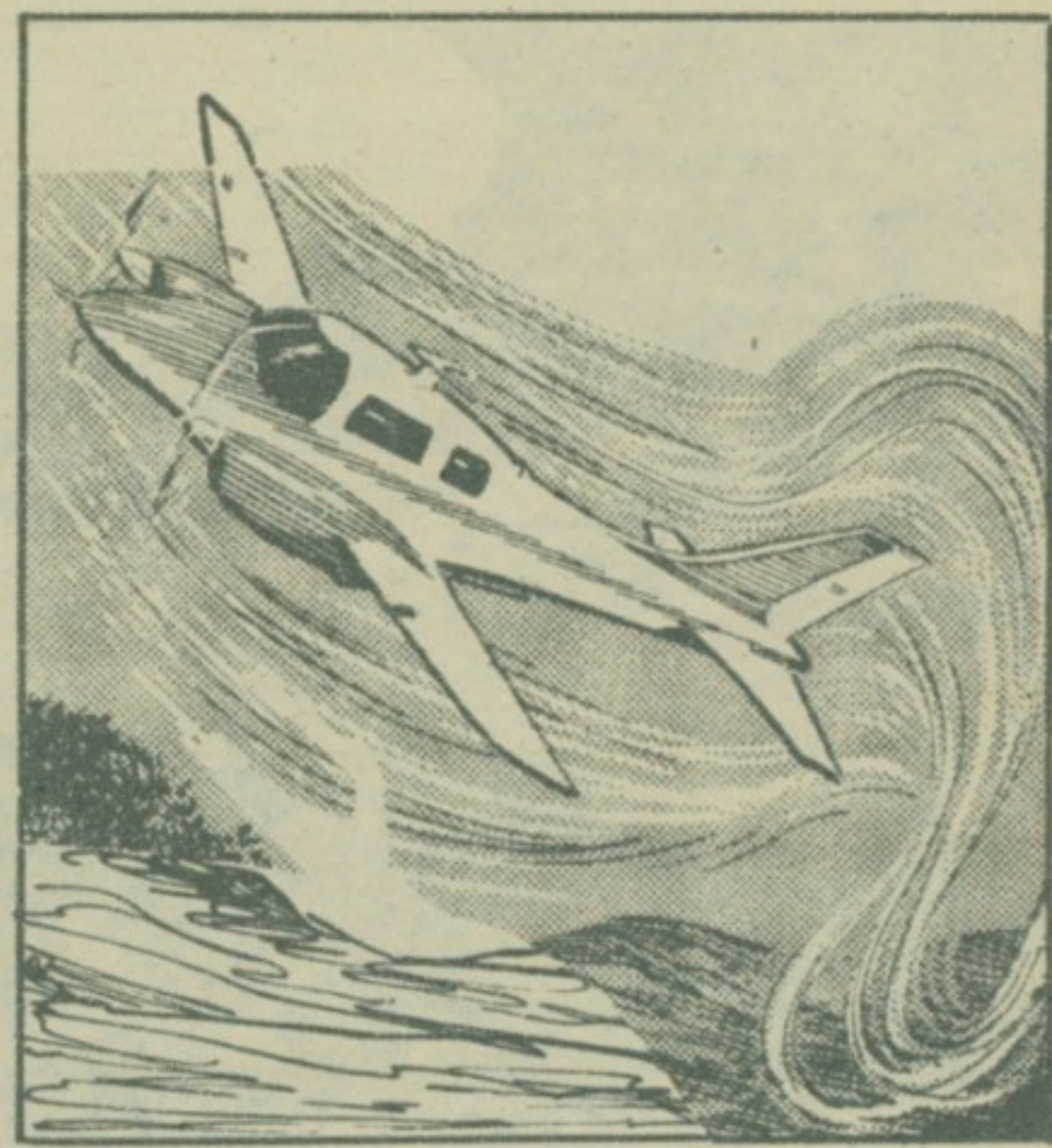










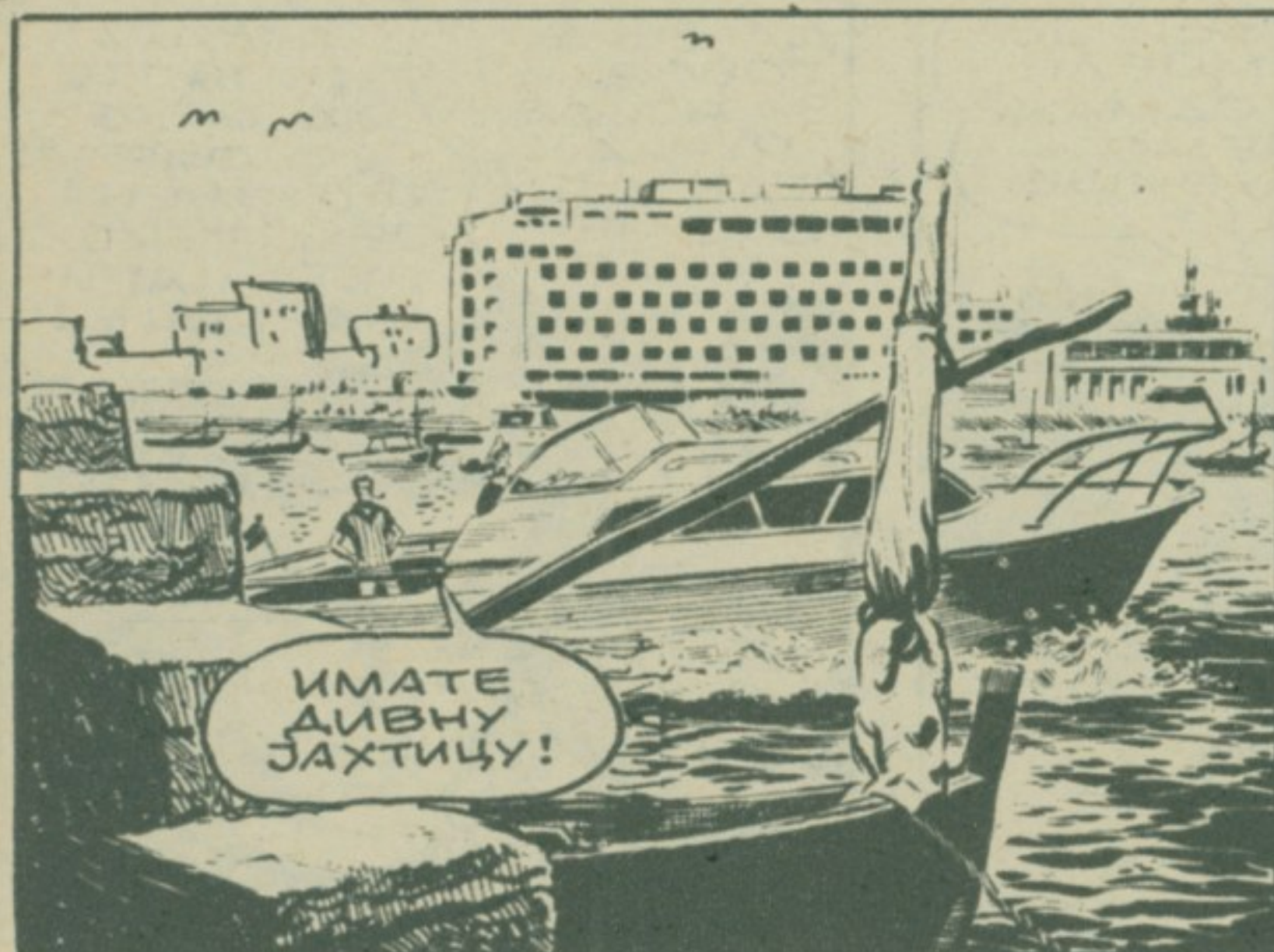


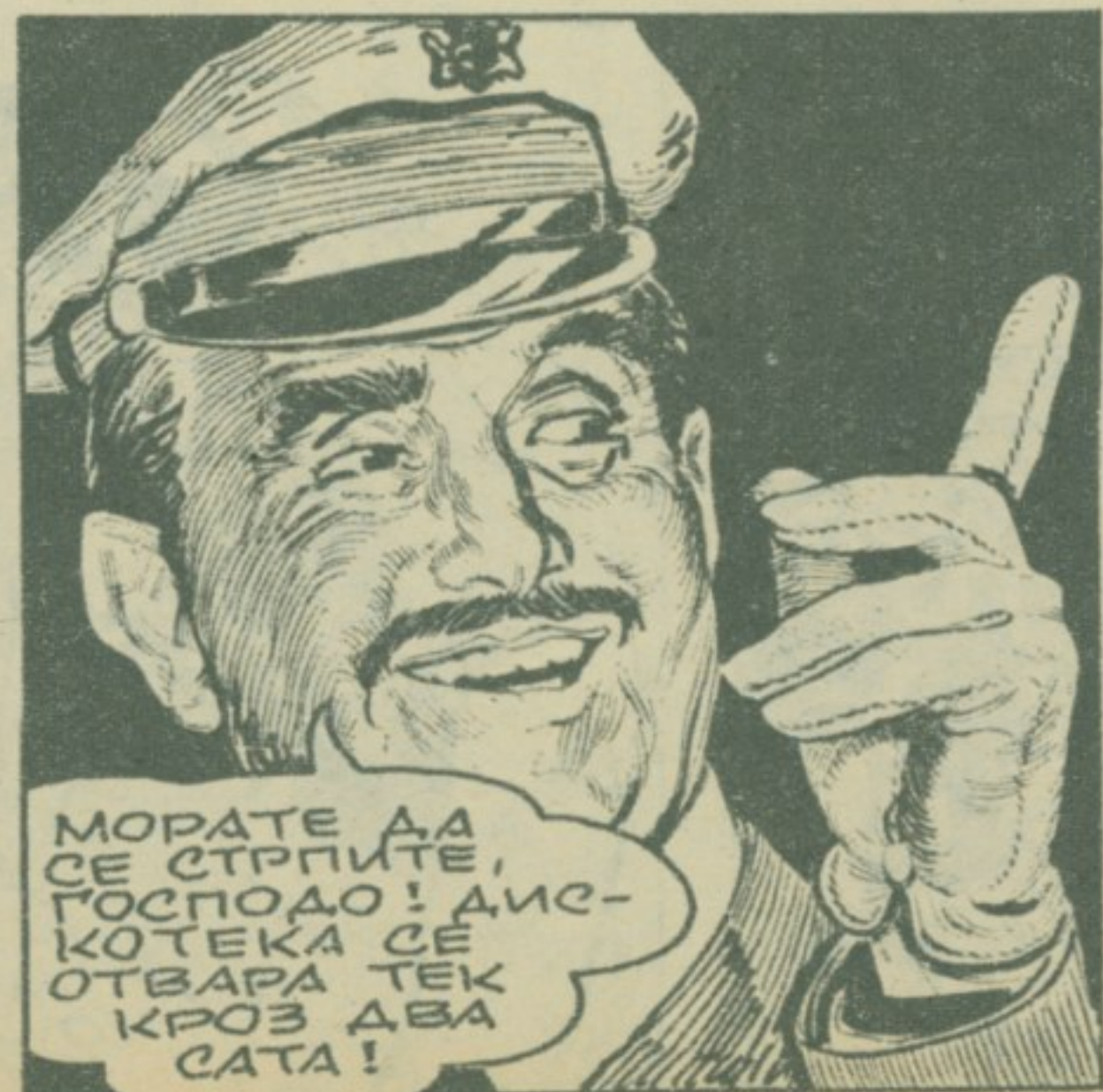


















МИЈА,
ТИ ЗНАШ
ЗАШТО СМО МИ
ОВАЈ ГДЕ? ГДЕ СУ
СЛИКЕ?



РЕЦИ НАМ ПА БУ
МОЖДА ЗАБОРА-
ВИТИ ДА СИ ПО-
КУШАЛА ДА
МЕ УТО-
ПИШ!

ОБЕ-
КАВАТЕ?



НИ
РЕЧИ,
МИЈА!



ПИРИТЕ, ЖЕ-
ЛИШ ДА ПОЛИ-
ЦИЈА САЗНА ШТА
СЕ ДОГОДИЛО ДА-
НАС ПОПОДНЕ?



НИШТА
СЕ НИЈЕ
ДОГОДИ-
ЛО... НЕБЕ ВАМ
ПОЛИЦИЈА ПОВЕРОВАТИ!



ХУАНЕ!
ОВАЈ
МЕ
ЧОВЕК
НАПАО!



НАРЕДИ
СВОЈИМ ЛУДИМА
ДА СЕ ПОВУКУ,
ПИРИТЕ!

ТО
БЕМО
ТЕК ДА
ВИДИМО,
ТЕМ-
П!



ЗА
ПОЧЕ-
ТАК...
ЕВО
ТИ!



Е
ЈАМ
ОДАВНО
ЧЕКАО,
ЧОК!



БАЦИ
НОЖ!



ХУАНЕ,
РЕКАО САМ ТИ
... БЕЗ НОЖА! ПО-
ЛИЦИЈА ЈЕ СТИГЛА!



СВИ
НАПО-
МЕ!









НУЛА Х**** НА НОВОЈ ПЛАНЕТИ



ЧИДУКЕМ БРОЈУ: МОТОРИ ПРЕСТАЈУ ДА РАДЕ!

МАЂИОНИЧАР СА КАРТАМА



Станите иза стола и гледаоцима покажите две карте, на пример, седмицу каро и даму пик. Седмицу ставите на сто са ваше леве стране а даму са десне. И једну и другу карту чије су ознаке окренуте нагоре покријте са по једном обичном марамицом. Леву руку положите на марамицу испод које је седмица, са ваше леве стране, а десну ставите на ону марамицу испод које се налази дама. Онда их наглим покретима руку подигните са стола и задржите у испруженим шакама окренуте нагоре. Седмица каро, коју сте ставили са ваше леве стране, биће сада у десној руци а дама пик, која је била на другој страни, наћи ће вам се у левој руци. Како су карте тајанствено промениле места?!

Потребно је да пре извођења овог трика припремите карте: из два стара шпила извадите две каро седмице и две даме пик. Добро залепите по полеђини једну седмицу и једну даму тако да добијете једну карту са два лица. Исто то урадите са преостале две карте. Извођење овог трика састоји се само у вештом окретању карата.

Присутни, наравно, не смеју приметити да свака од ваше две карте има са друге стране залепљену још једну.

$$P_{\Delta} = \frac{A \cdot x}{2}$$

Како се РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ можете САМИ лако и брзо научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака. Наручите дописницом или писмом. Постаћемо одмах. Плаћање приликом преузимања од поштар. Цена сваке књиге 30 динара. Пишите на адресу: МАТЕМАТИКА, 71001 Сарајево, П.П. 64



ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

Свакоме се може лагати али стомаку не
(Наша народна пословица)



ДОЛАЗИ ИЗ
79
ЗЕМАЉА

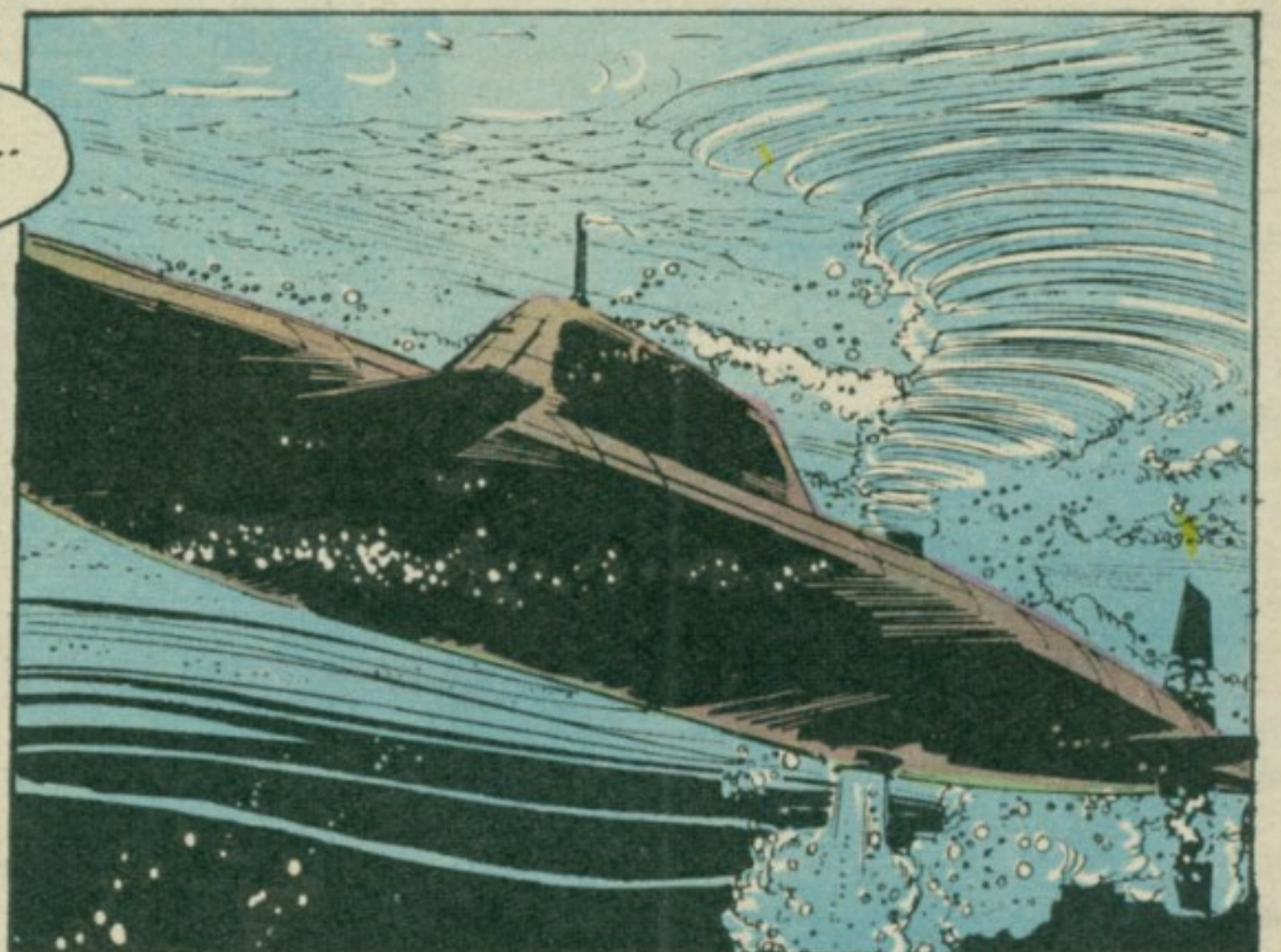
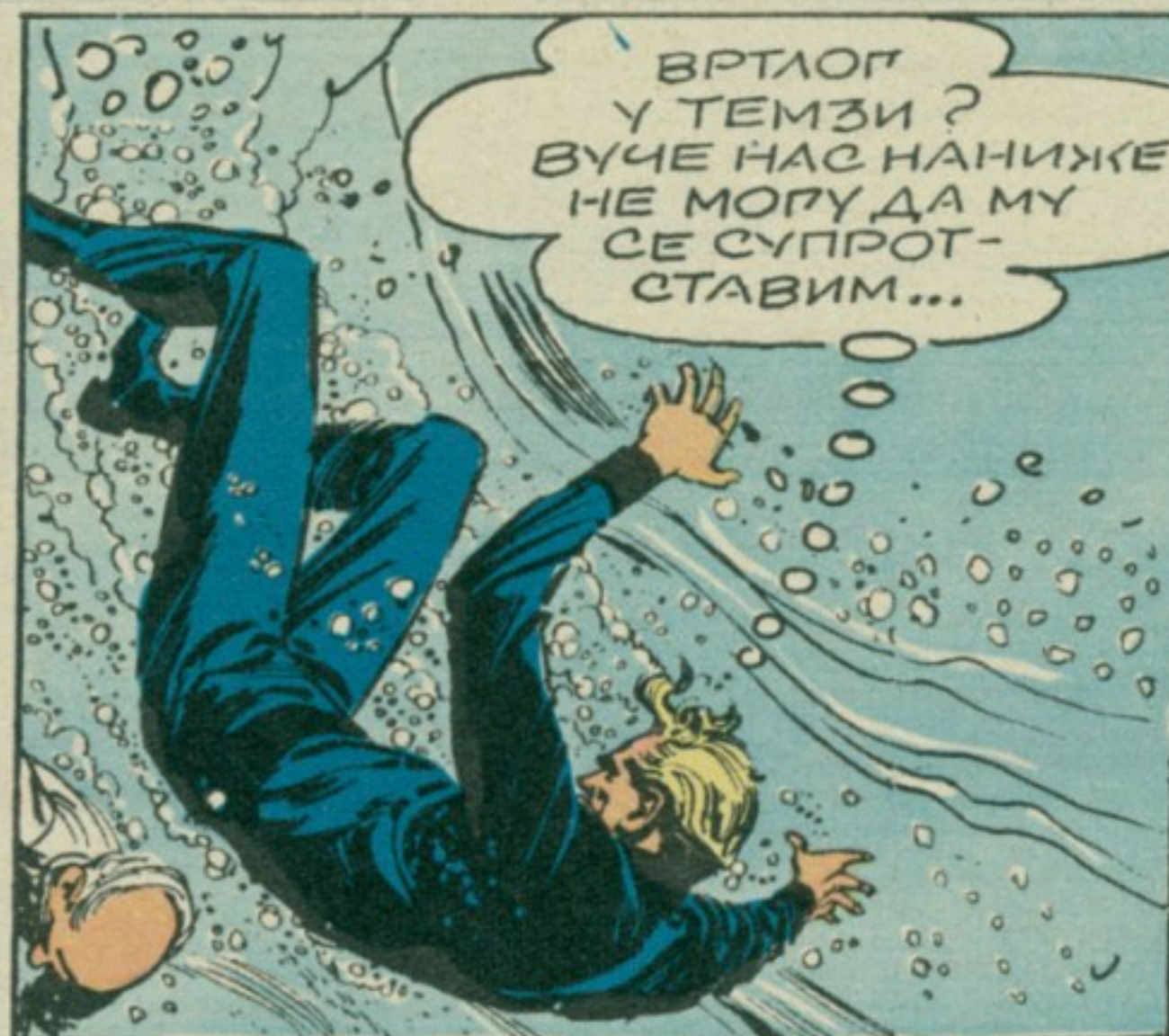
Bazooka

BUBBLE GUM

ТАКОЂЕ И У ЈУГОСЛАВИЈУ

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН



СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: ПОДМОРНИЦА ЈЕ ОТКРИВЕНА!

ГОСПОДАРИ НЕБА И ВОДЕ ДАНАС СУ ЦИНОВСКИ НОСАЧИ АВИОНА



НА И ХЕЛИКОПТЕРА

РАТНА ФЛОТА



1. Носач авиона од 22.000 тона (са наоружањем и материјалом 32.000 тона), дугачак 257 метара. Може да носи од 42 до 52 авиона и плови брзином од 32 чвора (1 чвор је 1852 метра на сат). 2. Предња (прамчана) палуба са катапултом 3. Противавионски топови калибра 100 мм, брзине гађања 60 метара у минути (8 укупно) 4. Коса полетно-слетна стаза 5. Граница маневарске палубе са ноћним осветљењем поред које стоје авиони 6. Предњи лифт за авионе 7. Укрцани авиони 8. Артиљеријски радар а иза њега командни мост и навигациони торањ 9. Радар за мерење висине 10. Радар за праћење и нишањење 11. Бочни лифт за авионе 12. Осматрачки радар 13. Носач авиона 14. Противавионски топови калибра 100 мм. 15. Коса полетно-слетна стаза дугачка 175 метара са катапултом 16. Прамчана полетно-слетна стаза 17. Бочни лифт за авионе 18. Радар за праћење 19. Испод палубе: хангар дугачак 150 а широк 24 метра 20. Крстарица 21. Дизалица 22. Купола са два противавионска топа калибра 127 мм 23. Јарбол-носач радара 24. Противавионска артиљерија (8 купола од по два топа калибра 127 мм и 10 лафета са по два топа од по 57 мм) 25. Носач хеликоптера 14.000 тона носивости и 212 метара дужине 26. Носач хеликоптера 10.000 тона носивости и дужине 172 метра, плови брзином од 27 чворова а носи 8 тешких хеликоптера 27. Просторије за питомце 28. Полетно-слетна платформа 29. Задња (крмена) платформа, хангар и артиљерија 30. Разни радари 31. Куполе са по једним противавионским топом калибра 100 мм 32. Командна крстарица носивости 9000 тона, дугачка 200 метара, плови брзином од 34 чвора са 120 кабина за нижењере и техничаре 33. Кула на јарболу мостовне конструкције 34. Противавионски нишански радари 35. Јарбол за радаре и платформа за управљање бродом 36. Предњи командни торањ 37. Куполе са по два противавионска топа калибра 127 мм 38. Куполе са по једним противавионским топом калибра 127 мм (укупно 6 купола) 39. Хангар за ваздухоплове (хеликоптере, евентуално бродове лакше од ваздуха — балоне) 40. Излаз из хангара 41. Крмена палуба 42. и 43. Млазни ловци (лете брзином од 1,8 маха) 44. Једномоторни елисо-млазни противподморнички авиони максималне брзине 500 километара на сат 45. Уређаји „сонар“ за откривање подморница 46. Хеликоптер са три турбомотора, брзина 340 километара на сат 47. Х.С.С. 1 (Сикорски), амерички хеликоптер који има сонар, два топа и два вођена пројектила С.С. 11 брзине 250 километара на сат 48. Транспортни и противподморнички хеликоптер, развија 290 километара на сат 49. Јуришни и ловачки авион са једним млазним мотором брзине 1 мах наоружан пројектиlima, ракетним зрнима и топовима калибра 30 мм 50. Пилот морнаричке авиације

✈ **ЏОНИ ХАЗАРД** ✈ **ФРЕНК РОБИН**



БЕЖИ ОД МЕНЕ ПИТ!

З овем се Бил Вокер, а по занимању сам рибар. Већи део године проводим на бродовима који ловe рибу у близини Северног пола. Можда баш зато волим да кад се одмарам на копну идем такође у лов али на — дивље патке.

Једног хладног фебруарског јутра са пријатељима Чарлијем и Питом пошао сам из Гримсбија, енглеског градића у коме сва тројица живимо, у далеку мочвару Тетни, на морској обали. Мало је требало да се двојица од нас не врате из тог лова.

ИЗНЕНАДНИ ПУЦАЊ

Упртили смо двоцевке, „наоружали“ се термосима са чајем, пласкама вискија, сендвичима и — у рану зору, 15. фебруара 1970. године кренули у мочвару.

Ко хоће да иде у лов на дивље патке мора имати стрпљења, а ми га управо тог јутра нисмо имали.

Кад смо стигли до одређеног места, сакрили смо се и дуго чекали да патке прелете преко оног дела мочваре у коме смо били. Пуна два сата нисмо видели ни једну једину птицу, па смо изгубили и оно мало стрпљења које смо имали. Одлучили смо да пођемо три километра даље, до места на коме је живо воде био најнижи.

Пешачили смо око пола часа а онда смо дошли до рукавца који је био широк отприлике три метра, дубок два и — празан. Готово исушен, мало даље је био и други рукавац, такође празан, а затим смо дошли и до трећег који је био двапут шири али је у њему вода била дубока пола метра. Имали смо чизме, па нас то није нимало забринуло.

Кад смо стигли на другу страну рукавца, Чарли је предложио да се поделимо. Мислио је да ћемо можда тако брже пронаћи патке. Пит и ја смо се сложили са Чарлијевим предлогом, па је он пошао десно, Пит лево, а ја право.

Ходао сам двадесетак минута, а онда сам пред собом угледао воду. Пошто је већ увелико сванувало, сакрио сам се у јарку да се патке не би уплашиле, али ниједна се није појавила. У даљини сам угледао Питу и отишао до њега. Било је врло хладно, па смо из термоса попили мало чаја, а онда смо чули пуцањ...

НЕ УМЕМ ДА ПЛИВАМ!

Скочили смо и осврнули се око себе, али ништа нисмо видели. Петнаестак минута касније са задовољством смо спазили како према нама лети јато патака. Припуцали смо и успели да оборимо две. У том тре-

Чарли, Пит и ја кренули смо у лов одлично расположени, а мало је требало да се двојица од нас не врате из мочваре

нутку сам приметио како надолazi плица. Викнух Питу:

— Хајдемо одмах одавде!

Покупили смо оборене патке и пошли назад. За пола часа смо стигли до великог рукавца, али он је сада био пун воде! Плица нас је одсекла од копна!

Једини излаз је био да покушамо да препливамо рукавац који није био широк, али струја и вирови су били невероватно јаки. На моје велико запрепашћење, Пит је хладнокрвно изјавио како не уме да плива! Познавао сам га годинама, али ми пре тог критичног момента никада није рекао да не зна да плива.

— Да пођемо мало низ рукавац — предложи ми он. Можда ће на неком месту бити лакше за прелазак.

— Ти изгледа не схваташ да морамо да препливамо рукавац сад или никад! — узвикнух ја. — После би могло да буде сувише касно...

Закључио сам да би најбоље било да ја први пробам да препливам, а затим да Пит покуша то исто. Скинули смо чизме и капуте и свом снагом завитлати завежљаје на другу страну рукавца, а затим истим путем пребацили пушке и торбе.

У ЖИВОМ БЛАТУ

Док сам улазио у ледену воду питао сам се шта ли се догађа са Чарлијем. Ваљда је приметио како надолazi плица и већ се вратио? Струја ме је повукла педесетак метара низ набујали рукавац, пре него што сам тешком муком успео да се дочепам обале.

Потрчао сам назад уз поток и довикнух Питу:

— Кад уђеш у воду млати рукама и ногама...

Пит ме је послушао, загазио у бујицу и — потонуо!

Потрчао сам низ рукавац, али Пита нигде... Онда се на површини појавило парче његовог плавог џем пера. Скочио сам у воду и једва успео да га зграбим пре него што га је струја поново понела низводно.



Што сам више покушавао да се извучем из живог блата мочваре Тетни, то сам више тонуо.

Пит је викао из петних жила и млатарао рукама као прави дављеник.

— Прекини! Ћути! — извиках се ја на њега.

Страхујући да се не угуши од воде која му је заплускивала уста, присетио сам се упутстава о поступку са дављеником и покушао да га ударцем по глави онесвестим, али нисам успео... Уместо тога, пливао сам једном руком чврсто држећи Питу другом, а онда нас је струја срећом довела до олуке рукавца. Изненада смо се нашли близу обале и ја сам с одушевљењем закључио да сам додирнуо дно.

Стао сам обема ногама на дно и после неколико тренутака успео да извучем Питу на обалу. Наравно, били смо промрзли до костију, а пред нама су била још два рукавца.

Идући је такође био набујао па сам рекао Питу:

— Мораћемо опет да покушамо да препливамо!

Закорачио сам у воду. Срећом, допирала ми је само до рамена. Пит промрља:

— Надам се да је и следећи плив так као овај...

Журили смо што смо брже могли како бисмо предухитрили плицу, али смо се убрзо задихали и стали да се одморимо. Уто је почела да се спушта магла. Бацили смо се у мутну воду. Био сам корак испред Пита кад осетих да тонем у блато. Викнух пријатељу:

— Бежи од мене! Тонем!

За неколико секунди блато ми је било изнад колена тако да нисам могао ни да се макнем. Што сам више покушавао да се ишчупам из живог блата, то сам више тонуо!

Пит је после неколико тренутака зграбио футроле од пушака, ремен своје двоцевке, опасач и од њих направио неку врсту конопца. Добацио ми је један крај и, после неколико покушаја, најзад је успео да ме извуче.

ДОСТА МИ ЈЕ ПАТАКА!

И данас се сећам са каквим сам олакшањем осетио чврсто тло под ногама. Пошли смо низ рукавац и коначно успели да нађемо мало пливачи део који смо опрезно испитали, па смо тако дошли до копна.

Док смо сушили одећу и окрепљивали се чајем, појавио се Чарли.

— Јесте ли чули хитац који сам испалио? — упита он. — Хтео сам да вам скренем пажњу на плицу!

И поред свега што смо доживели, наставили смо лов и кући донели пуну торбу патака. Али, и данас ме подиђу жмарци кад неко само изговори реч — патка!

Бил Вокер



ПУТОВАЊЕ САМО

Прва путовања железницом била су толико узбудљива да су путници, а нарочито путнице, осећали потребу да о њима пишу пријатељима или да своје утиске уносе у дневник. „Показали су нам малу машину која ће нас вући по прузи — пише својој пријатељици једна млада Енглескиња 1830. године. — Машина се састоји од једног казана, пећи, мале платформе, клупе а иза клупе је буре с водом да тих 46 километара које треба да пређемо локомотива не би била жедна. Она иде на точковима, то су јој стопала, а њих покрећу блиставе челичне ноге зване слободне осовине. Њих покреће пара и што се више

паре : усти оне брже терају точкове. Ђем, амови и узде овог дивног парипа — све то заједно — замењује једна мала челична полуга тако да њиме може да управља и дете. . .“

У почетку су железницом путовали само храбри. Али, постепено су неповерење и страх од „гвоздених кола“ нестали и путници су све чешће одлучивали да путују железницом јер је била бржа и сигурнија од поштанских кочија. Прве ком озације имале су обично само три вагона. Вагон прве класе, који је долазио одмах иза локомотиве, био је и најудобнији: осветљаван је петролејком или плинском лампом, седишта су му била од обо

јеног дрвета, понекад чак и тапацирана. Унутрашњост вагона друге класе била је од необојеног дрвета, а седишта тврда. Путници треће класе нису имали ни кров над главом, често ни седишта, а зидови вагона сезали су им само до струка.

Лети су вагони треће класе били препуни, нарочито омладине, која је уживала да посматра природу „јурећи брзином од 40 километара на час“. Пре њих нико није путовао тако брзо и зато им је возња железницом изгледала као права авантура. Зато је зими чак и путовање првом класом било неудобно јер се вагони нису загревали. Путници треће класе су се смрзавали јер нису били заштићени од



ЗА ХРАБРЕ

кише и снега а ветар је наносио на њих варнице и чађ.

Временом је путовање железницом по стајало све удобније: и вагони треће класе добили су кров и светиљке. На станицама, које су већ почеле да ничу по градовима, појавили су се носачи у чију је дужност спадало да зими обезбеде путницима металне грејаче за ноге.

Иако су у почетку чак и многи образовани људи сматрали да је „воз прљав, смрдљив и бучан проналазак“ а путовање њиме, због брзине, опасно по срце и крвоток, мрежа железничких путева све се више ширила а железнице постајале удобније и све брже.

**КРОВ И
СВЕТИЉКА
БИЛИ СУ
ПРИВИЛЕГИЈА
САМО ПУТНИКА
ПРВЕ КЛАСЕ**



НИШТА СЛАЂЕ НЕМА ОД „EUROCREMA“

Конкурс „EUROCREMA“ наишао је на велики одзив читалаца. У редакцију Политикиног забавника прispело је 7005 коверата са омотима „Eurocrema“! Жири је на срећу извукао 156 имена добитника следећих награда:

По један фото-апарат добили су:

1. Надежда Марковић, уч. II/1 основне школе, Рудник, 2. Зоран Матић, Прешернова 1, Крагујевац, 3. Зденка Шушница, Први булевар 147/9, Н. Београд, 4. Снежана Стојковић, Ст. Новака 6/15, Смедерево и 5. Миленко Живановић, С. Чупића 21, Љубовија и 6. Маја Гајшек, Мајштерк.

50 кутија „EUROCREMA“ (од по 1 кг)

добили су:

1. Јагода Илић, Б. Радичевића 4, В. Плана, 2. Дражен Серазин, Богишићева 3, Загреб, 3. Јасминка Адемовић, В. Караџића 24, Никшић, 4. Снежана Деве-так, Главашева 7, См. Паланка, 5. Драго Ковјанић, Ванатска 42, Дубрава—Загреб, 6. Мишо Мрваљевић, Кримска 4, Љубљана, 7. Евица Дангузов, М. Пијаде 17/4, Н. Кнежевац, 8. Славица Василић, уч. 5/а ОШ „Стеван Чоловић“, Ариље, 9. Гордана Миленковић, Стевана Филиповића 28/16, Београд, 10. Влатка Чубак, Ивана Ујака Сењуга 7/IV, Сл. Брод, 11. Зорица Вијатов, ЈНА 13, Томашевац, 12. Вана Билопавловић, Пут скалица 41/II, Сплит, 13. Јелена Миловановић, Ади Еноре 1, Ада, 14. Гордана Јевтовић, др Мих. Илић 44, Крагујевац, 15. Слободан Мандић, М. Тита 112/2, Младеновац, 16. Марица Настева, Борис Бастеро, 11/5, Битољ, 17. Јасмина Постољова, Кирил и Методиј 13, Штип, 18. Радован Савић, Црноотравска 8, Српски Милетић, 19. Вјеран Презељ, М. Тита 5, Сисак, 20. Јелица Илић, Б. Радичевића 13, В. Плана, 21. Драгана Јованчевић, Влашко Поље, 22. Душко Савић, Данетова 51, См. Паланка, 23. Липовец Доната, 1. маја 6, Изола, 24. Ружица Лејић, Кумбор 55, Веновић, 25. Јован Бајић, Карађорђева 3, Неготин, 26. Емилија Јанковић, Војводе Симе 1/8, Смедерево, 27. Драган Вићановић, Пере Тодоровића 2/3А, Београд, 28. Станица Цвијовић, Карађорђевог шанаца 100, Т. Ужице, 29. Иван Милићевић, Вере Димитријевић 15, насеље „Галеника“, Земун, 30. Зорица Лукић, Душана Вишића 28, Т. Ужице, 31. Весна и Предраг Банковић, Молерова 48, Београд, 32. Јелена Драгић, С. Марковић 18, Зајечар, 33. Недељко Ристановић, насеље Топанско поље, зграда I, улаз I, стан 4, Скопље, 34. Влатка Богдан, М. Тита 115, Вост Брод, 35. Јован Михајловић, Мађарска 13, Вршац, 36. Чедо Аксентијевић, Беленовица, 37. Зоран Шкорић, Пољанска цеста 26, Љубљана, 38. Александра Пантелић, Трг ослобођења, Жабал, 39. Вера Милованић, Аце Милојевића 3, Алексинац, 40. Бранкица Вељковић, Бул. Црвене армије 32, стан 33, Београд, 41. Александар Средојевић, Хајдук Вељка 28, Кикинда, 42. Горан Митић, Тимочке буне 8/4, Бор, 43. Милан Стаматовић, Партизанске воде —

Фарма, 44. Бранка Анчић, Београдска 63, Т. Ужице, 45. Гордана Вјеличић, Косте Раџина 15/3, Младеновац, 46. Јасмина Самарџић, Радетова 4, Сврљиг, 47. Милош Радловић, Змаја од Ноћаја 2/V, Београд, 48. Душа Кресовић, Левстиковић 1, Копер, 49. Милодраг Кривокапић, ученик 6/1, разреда, Рисан и 50. Јоже Лавринец, Стрелска 1, Јесенице.

100 грамофонских плоча (по једну плочу) добили су:

1. Снежана Шопова, Ванча Прке 121, Штип, 2. Бранкица Мишковић, Филипа Журића 20, Мојковац, 3. Лада Пристојковић, Београдска 33, Осиејек, 4. Љубица Павић, продајница 2, Метал-импекс, Пруд, 5. Зорица Пенезић, Зелени трг 6, Прибој, 6. Марјетица Носан, Габор 9, Љубљана, 7. Владан Јовановић, М. Тешина 3, Љубовија, 8. Слободан Ђук, Јосипа Јовановића 1, Зеница, 9. Марина Ђурчић, Болничка 12, Кањижа, 10. Феђа Кликовац, Лењинов булевар 5/II, Титоград, 11. Славица Јовановић, Мајевићка 5, Срем. Митровица, 12. Здравко Поповић, кол. ТЕ 10, Обилић Косово, 13. Аида Садиковић, ТО 4/1, Озмишце, Бихаћ, 14. Минка Урбанчић, Љутице Богдана 2, сол. 2, Београд, 15. Драган Драганић, Б. Дамјановића 34/9, Младеновац, 16. Маргита Шпаљ, Хорватовац 86, Загреб, 17. Никола Здравковић, Светосавска 15, Земун, 18. Велинка Маричић, ОШ „Здравко Шестић“, Мач. Причиновић, 19. Славица Катански, П. Сегединца 8/17, Бежанија, 20. Вишња Јазин, Есперанто 3, Слав. Брод, 21. Снежана Танасковић, Расадник 9/7, Ниш, 22. Ана Мунк, Бошковићева 8, Загреб, 23. Александар Ивановић, Обилићев венац 11, Београд, 24. Весна Вујовић, Голешка 22, Приштина, 25. Бошко Јанковић, Сл. Крупежа 22, Чачак, 26. Зоран Пајевић, село Рудник, 27. Љубица Радвановић, М. Тита 3/1, Куршумлија, 28. Сузана Ђукановић, Железничка зграда 1, Тополица—Бар, 29. Милољуб Трумпић, С. Марковића 2/4, Светозарево, 30. Татјана Шалински, Доаго Видошевић 66 1/1, Вост Брод, 31. Младен Дувњак, Бошковићева 32, Загреб, 32. Владимир Радловић, Орјенског баталјона 2/II, Херцег-Нови, 33. Зоран Максимовић, Загребачка 2, Параћин, 34. Гордана Окиљевић, Косовска 10, Липљан, 35. Јово Суботић, „Руски дом“, Рисан, 36. Мира Петровић, уч. VII/2 ОШ „И. Л. Рибар“, Цеп, 37. Вилдан Ђелиновић, М. Цвијовића 47, Пријепоље, 38. Саша Милидраговић, М. Пијаде 16, Тиват, 39. Мира Мотл, Кате Гаворчичић 2, Фојница, 40. Ненад Новаковић, 1. мај 36, Приједор, 41. Жива Ковач, Косте Симина 66, Чента, 42. Радомир Пауновић, Адрија, 43. Марта Перишковић, В. Назора 80, Бачки Моноштор, 44. Весна Жарић, М. Тита 21, Ораховац

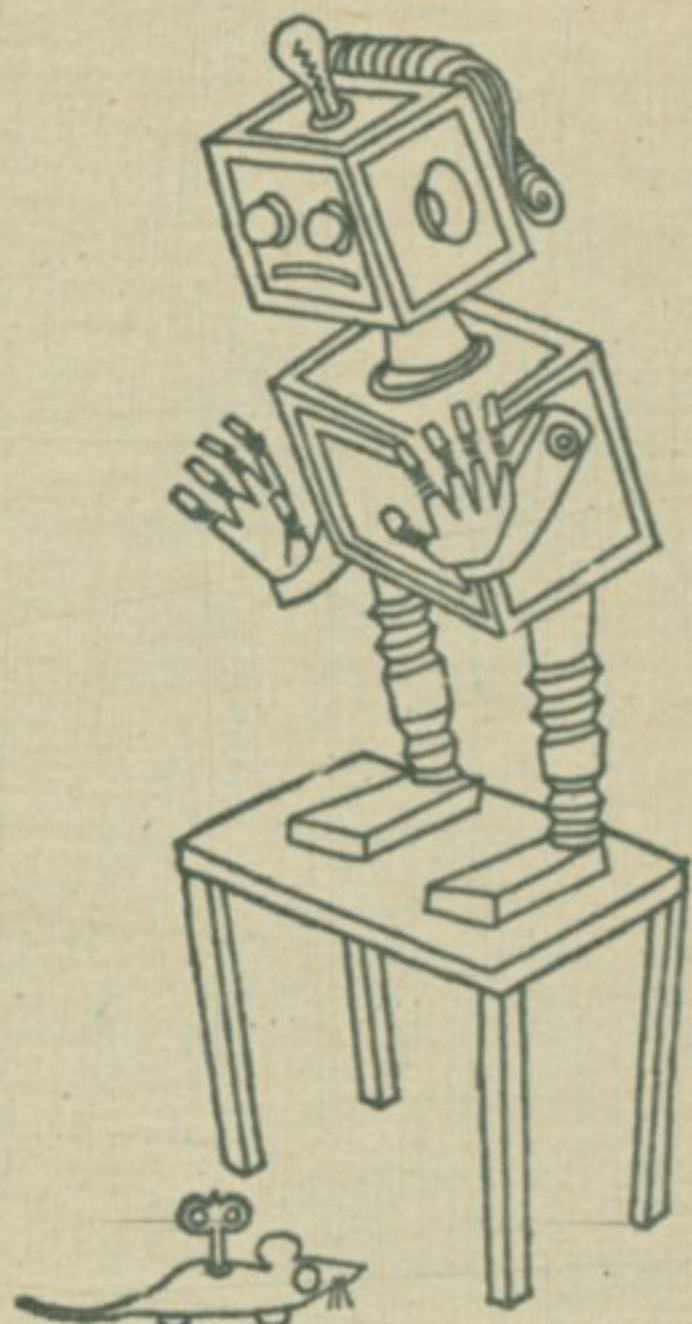


Косово, 45. Горан Стрижић, Кнежија 800/2, Загреб, 46. Зорица Бергам, Легетане, Бока Которска, 47. Иван Клеско, Капетанска 7, Мајданпек, 48. Надежда Милојевић, село Сипић, зп. М. Крчмар, 49. Јела Ђикић, Кумбор 64, Веновић, 50. Зорица Јовановић, Карађорђева 84/I, Ваљево, 51. Милица Лукић, Радничка 49, Нови Сад, 52. Анастасија Опаровска, С. Ковачевића 68, улаз III/9, Скопље, 53. Драган Стојиљковић, Омл. бригада 37, Пирот, 54. Соња Бирса, Јурчићева 1, Семедела, Копер, 55. Милан Живковић, Т. Милићевића 1, Рашка, 56. Љиљана Петровић, Вл. Назора 63, Дренови, 57. Слађана Трајковић, Тодора од Сталаћа 2, Параћин, 58. Љубица Миленковић, М. Павла Ненадовића 34, Београд, 59. Драгомир Стефановић, Ј. Чампаре 1/I, Брчко, 60. Драган Радојевић, село Ропчево код Сопота, 61. Душан Зимовић, Дивци, 62. Тибица Фараго, Војвођанска 8/А, Сента, 63. Мирослав Антешић, Ст. Јовановића 8, Земун, 64. Дајана Чејовић, Железнички станови 1, Тополица—Бар, 65. Марица Симић, М. Тита 48, Руско село, 66. Рада Бабић, Братство и јединство 5/I, Аранђеловац, 67. Рајко Јовановић, Ливадска 17/3, Вел. Мокри Луг, 68. Јелица Малбашкић, Васе Гаћеше 44, Вуковар, 69. Драган Мићић, Браће Радића 30, Суботица, 70. Александра Сналевић, Палих бораца 10/I, Тиват, 71. Славко Миљковић, село Белосаве, зп. Гружа, 72. Давор Дорић, Успон Тухобић 2, Ријека, 73. Даринка Манојловић, Браћа Хаџитефови 38, Кавадарци, 74. Милада Петровић, село Злокуса — Севојно, 75. Зузана Галат, Јанка Булика 1, Ковачица, 76. Томислав Павловић, Жича 143, Краљево, 77. Осмо Бајрамовић, Изета Чавића 10, Пријепоље, 78. Славко Вешара, Сл. Мићића 4/I, Тузла, 79. Иванка Марјански, ЈНА 25, Велике Ливаде, 80. Мира Марјановић, Раднички трг 1, Слав. Брод, 81. Жељка Милеускић, Београдска 28, Пула, 82. Снежана Сотировић, Партизанска 79/III, Скопље, 83. Љиљана Панева, Лењинова 38, Штип, 84. Бошко Кракан, Влашка 7, Загреб, 85. Никола Јовановић, др Мирослава Тирше 2, Зрењанин, 86. Олга Јанковић, Војводе Степе 259, Београд, 87. Сања Будровчан, М. Пијаде 10/I, Београд, 88. Драгана Јаковљевић, Воје Јеремића 3/А, Вел. Плана, 89. Ненад Дашић, Трнска 20/11, Загреб, 90. Вера Милосављевић, Јастребачка 7а, Београд, 91. Милена Кривокапић, Жвукотрљача — Бар, 92. Агнеса и Имре Мађар, Р. Ђирпанова 39, Сомбор, 93. Цецилија Јакшић, Цвијовића 84/II, 94. Мића Митрашиновић, Биоска — Врбци, 95. Јованка Јоџић, В. Караџића 1а, Инђица, 96. Споменка Угљенић, Ул. 8. IX 1943. бр. 21, Лужац — Вуковар, 97. Биљана Станкић, Б. Тасковића 77/III, Ниш, 98. Љиљана Јанчић, И. Миловића 21, Никшић, 99. Зоран Матић, Кулина 7, Параћин и 100. Љиљана Христић, Војводе Мишића 256, Обреновац.

хумор



— То нисам ја урадио! Ја вра-
та отварам ногом!



БЕЗ РЕЧИ

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТског ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити поузећем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.



ENERGOINVEST
НАГРАДНА ИГРА

ПЕТАО

За победнички цртеж прошлог кола проглашен је цртеж ПЕТЛА. Најбоље су га обојили и добили на поклон по једне саонице следећи учесници:
Махир Пуриватра, Адема Буће 1, 71000 Сарајево

Боривоје Тодоровић, Рударска 99/II, 75000 Тузла
Верица Цигановић, М. Пијаде, 12000 Пожаревац



У МОСКВУ И ЛЕЊИНГРАД
ПУТУЈУ:

Сафија Пуриватра, Адема Буће 1, 71000 Сарајево
Марија Тодоровић, Рударска 99/II, 75000 Тузла
Недељка Цигановић, М. Пијаде, 12000 Пожаревац

ДРЖИ КОРЊАЧУ!



Мој јешаша луд за спортом



Госпођица Ејберкромби, терапеут, потапша старца по рамену.

— Дивно напредујете, господине Либерман. Покажите ми кад завршите.

Старац се стидљиво осмехну и поново замочи четку у боју.

Госпођица Ејберкромби настави обилазак. Два мишићава помоћника у беспрекорно чистим белим мантилима стајала су поред закључаних врата и ћаскала. Кроз прозоре са решеткама видео се зелен брдовит пејзаж: изванредна околина за менталну установу. Иза брда, готово километар и по удаље-на од центра за радну терапију, налазила се главна болничка зграда.

Чесћишам!

Лекарка застане код пацијента који је намрштено, с пажњом, прав-ио необичне облике од комадића глине. Сваки од завршених ко-мадића пажљиво би стављао у јед-ну шупљу глинену полулопту.

— Шта то данас правимо, гос-подине Фанстон? — упита госпо-ђица Ејберкромби. Он није одго-варао.

— Не смемо бити недруштвени, господине Фанстон. Досад сте се добро показали. Но, шта то пра-вите? Изгледа врло компликовано.

Не одвајајући поглед од посла, Тадеуш Фанстон промрља:

— Атомску бомбу.

На лицу госпођице Ејберкромби појави се збуњен израз. Затим се насмеши. — Изванредно, господине Фанстон. То одаје прави ствара-лачки дух. Честитам!

Неколико минута касније, један од помоћника погледа на сат.

— Момци, пакујте ствари — ре-че. — Време је за повратак.

Настаде опште спремање. Госпо-дин Фанстон је ужурбано облико-вао последњи комадић глине. За-тим га баци међу остале и поклопи другом полукуглом...

Jegba

Ћримешан осмех

Тадеуш Фанстон је стајао по-ред прозора у соби 4-Ц и одсут-но гледао преко брда у правцу ра-дионице. Сунце је зашло и по со-бама су се упалила светла. Нешто касније све је опет било уташено и у болници је завладао мир.

У три ујутро Тадеуш се изнена-да усправи у постељи и погледа око себе. У соби се чуло само ујед-начено дисање тридесеторице бо-лесника. Понеки су хркали. Тадеуш поново погледа кроз прозор.

Одједном крикну, затвори очи и покри лице рукама.

Светлост стотина сунаца обасја брда. Затим се зачу спраховита тут-њава и болничка зграда се затресе од удара; пуцање стакла и крици преплашених пацијената били су заглушени експлозијом. То је тра-јало само тренутак, а затим наста-де тишина. По читавој згради се упалише светла.

Тамо иза брда, над рупом која је сада стајала на месту центра за радну терапију, дизао се висок стуб дима налик на печурку.

Тадеуш Фанстон скиде руке с ли-ца и леже. На лицу му је лебдео једва приметан осмех...

Ускоро су се око рупе која се још пушила сакупили ватрогасци и одреди цивилне заштите из шест околних насеља. За петнаест ми-нута су открили да се из кратера шири зрачење и повукли се на уда-љеност од неколико стотина ме-тара.

БОМБА ОД ГЛИНЕ

РИК РАФАЕЛ

ТАМАН ЈЕ ПУКОВНИК ТАРГУД ПОВЕ-
РОВАО У НЕШТО КРАЈЊЕ НЕВЕРОВАТ-
НО КАД ЈЕ ИСКРСНУО НОВИ МОМЕНАТ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

У 5.30 ујутро, на оближњи аеро-дром се спустио авион и из њега су изишли стручњаци Комисије за атомску енергију, војни извиђачи, четворица агената ФБИ и један пуковник.

У 5.45 полицајци су образовали кордоне око болнице и кратера.

За то време у соби 4-Ц Тадеуш Фанстон је спавао мирним сном.

— Невероватно! Немогуће! — уз-викнуо је, касније тог јутра, по петнаести пут пуковник Томас Тар-гуд, гледајући људе сакупљене у шатору подигнутом на падини кра-тера. — Како може у лудници да експлодира атомска бомба?

— Изгледа да је у питању врло мала бомба, пуковниче — бојаљњи-во убаци један од стручњака Ко-мисије. — Не преко три килотона.

— Не тиче ме се и да је као зр-но грашка! — узвикну Таргуд. — Како је уопште тамо доспела? — Он се окрете малом седокосом чо-веку који му је седео са стране. — Да видимо још једанпут, док-торе Крејн.

— Пуковниче, рекао сам већ де-сет пута — уздахну управник бол-нице. — То је било одељење за радну терапију и у њему су се болесници бавили уметношћу што је један од начина да се извуку из зачараних кругова својих проб-лема због којих су и доспели ова-мо. Радили су са уљаним, воденим бојама и глином. Ако мислите да се од тога може направити атом-ска бомба...

— Ја само знам да је она у тој згради експлодирала! — прекиде пуковник. — И да сам ја тај јад-ник који мора да открије зашто.

Он се свали на столицу. — Где је девојка за коју кажете да ру-ководи том терапијом?

— Госпођица Ејберкромби је већ на путу овамо — процеди доктор.

На љуш

за лудницу

Цип се спустио из правца бол-нице и зауставио пред шатором. Један војни полицајац помогао је госпођици Ејберкромби да изиђе. Она је несигурно пришла ивици кратера и погледала доле.

— Он је заиста направио атомску бомбу! — узвикнула је пренера-жено и — пала у несвест. Пуков-ник Таргуд, који је на њене речи скочио као опарен, потрча да је придружи...

У четири по подне у једној од

че благо један физичар. — Изја-вили сте да сте, када су пацијенти отишли, још једном погледали Фан-стонов рад?

Лекарка је климнула главом.

— И тврдите да у кугли није би-ло ничега осим комадића глине?

— Тврдим!

— Мислим да је јасно, пуковни-че, рече на крају један официр. — Треба да пружимо прилику том Фанстону да још једном направи своју бомбу. Само, овога пута под нашим надзором.

— Ви сте луди! — викну пуков-ник. — Хоћете ли да нас све стрпа-ју овамо? Знате ли шта би нови-нари направили од нас ако би до-знали да смо, макар и на тренутак, гајили помисао да је тај идиот са интелигенцијом мајмуна направио бомбу од глине?

Споразум је ипак постигнут. У 8.30 увече, Тадеуша Фанстона су огрнули шињелом и на главу му натукли официрску капу, а затим га извели кроз споредна врата и убацили у кола. Неколико мину-та касније, кола су ушла на аеро-дром.

Добри људи

Наредног јутра авион је слетео на терен за нуклеарне пробе у пу-стињи Невада. Ускоро су се у јед-ној дрвеној колиби, усред пусто-ши, научници и официри сакупили око једног малог дрвеног стола. На столу није било ничега осим



— Он је заиста направио атомску бомбу! — узвикнула је. Пу-ковник Таргуд је на њене речи скочио као опарен.

бокала воде и великог грумена глине.

Госпођица Ејберкромби се насмеши Тадеушу:

— Зар није то лепо, господине Фанстон! — рече. — Ови добри људи су нас довели чак овамо само да бисте им направили исту онакву атомску бомбу као јуче.

Тадеушу очи засветлише од изненадног интересовања. Он пређе погледом по просторији, а затим опазе сто и глину на њему. Без оклевања приђе и седе. Његови прсти почеше да месе влажну глину, правећи најпре шупљу полукуглу. Присутни су посматрали у потпуној тишини.

Сада је прешао на прављење чудних комадића. Бацао их је у шупљину покретима који су изгледали готово случајни.

Госпођица Ејберкромби стајала је поред њега као и претходног дана, посматрајући како расте гомила комадића и гледајући с времена на време на сат. Када је Фанстон завршио обликовање горње полукугле и положио је на доњу, она прекиде тишину.

— Сада треба да се вратимо, господине Фанстон. Сутра ћете опет моћи да радите.

Чим су лекари извели Фанстона, у колиби настаде гулжа. Стручњаци су журишали на куглу са неким инструментима.

После два часа сви су се повезали према осматрачком бункеру који је био удаљен неколико километара одатле. Тамо се већ налазио Фанстон са психијатрима.

— Понављам: све је ово глупо — рече Таргуд док су улазили.

Тадеуш Фанстон истеже врат и погледа преко глава присутних у пустињу, чија је површина треперела од топлоте. Затим крикну, затвори очи и покри лице рукама.

Светлост сто пута јача од ужареног пустињског сунца обасја мрачну унутрашњост бункера.

Чврсџ, чврсџ џоџег

Шест часова касније Тадеуш је седео између два наоружана стражара у једној соби у Пентагону. Кроз прозор је могао да види у журбано кретање саобраћаја, а мало даље — Капитол.

У суседној сали за конференције официри Главног штаба су седели наспрам бледог и исцрпљеног пуковника Таргуда и његових стручњака. Одломци жучне расправе допирали су до Тадеуша кроз полуотворена врата.

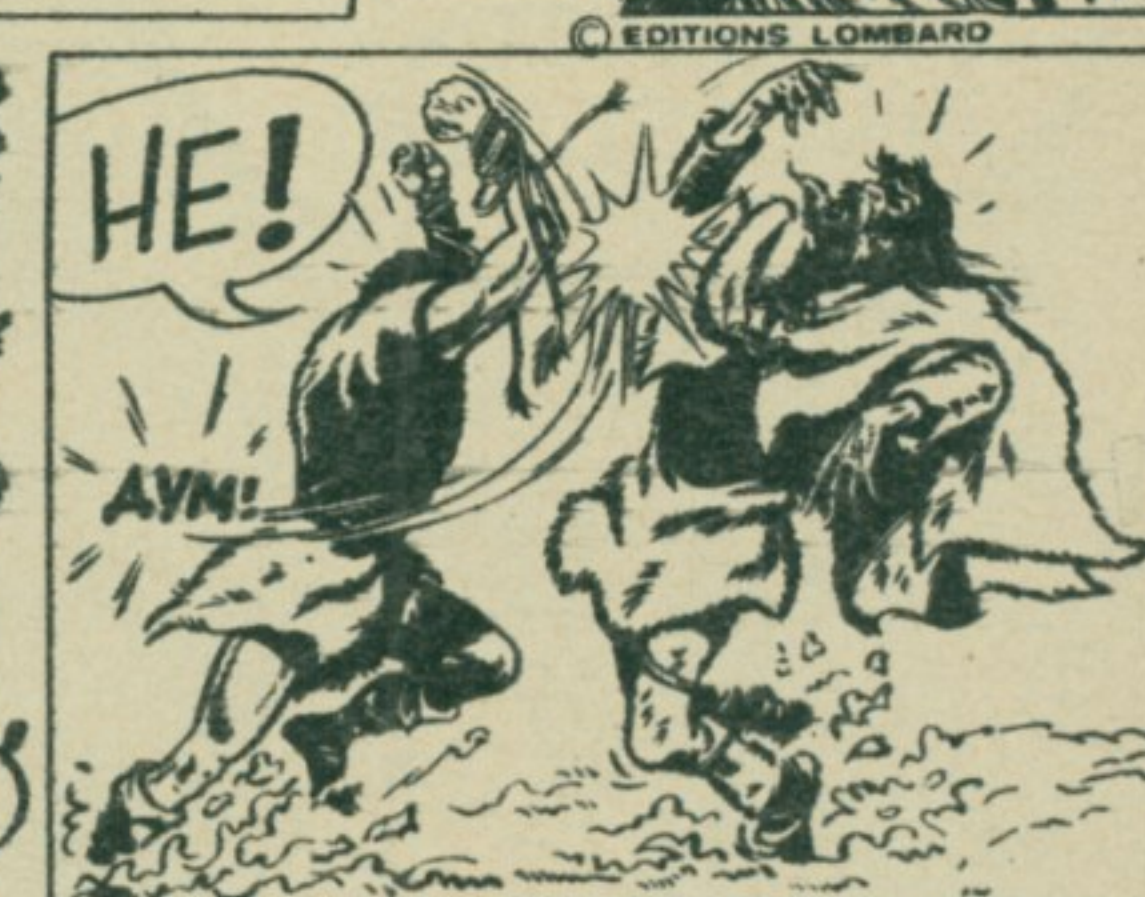
Генерал са четири звездице, црвен у лицу, оштрим погледом прострели Таргуда.

— Ја сам се у свом животу наслушао глупости, пуковниче — рече — али, ова превазилази све. Доводите ми једног лудака и саопштавате да је од глине, направио не једну, него две атомске бомбе и да их је активирао. Изгледа да вас те шале одлично забављају. — Генерал ућута за тренутак. — Чудим се, пуковниче, — настави — да, по вама, још није направио и васионски брод од сунђера.

У суседној соби Тадеуш Фанстон је пажљиво начуљно уши, а затим је чврсто, веома чврсто упро поглед преко панораме ускомешаног Вашингтона у једну одређену тачку.

Тамо далеко, из подножја високог Вашингтоновог споменика почео је да избија густ бео дим. Уз заглашујућу буку од које су пуцала стакла, високи стуб се величанствено подигао са својих темеља и нестао у простору, остављајући за собом пламени траг.

Господар мамута



ПЛОЧА ЗА ВАС

»Ю-Ю«

По угледу на америчку групу Џексон 5 коју чине петорица браће, створена је нова јуниор група у којој такође свира пет дечака. Узевши своје презиме као име групе — „ОСМОНДС“, они су убрзо снимили сингл плочу на којој су композиције „ЈО-ЈО“ композитора Џо Саута и „ДРЖИ СЕ МЕНЕ“. Плочу је издао РТБ, цена је 9,30 дина.



ЉУЉАЈ СЕ!

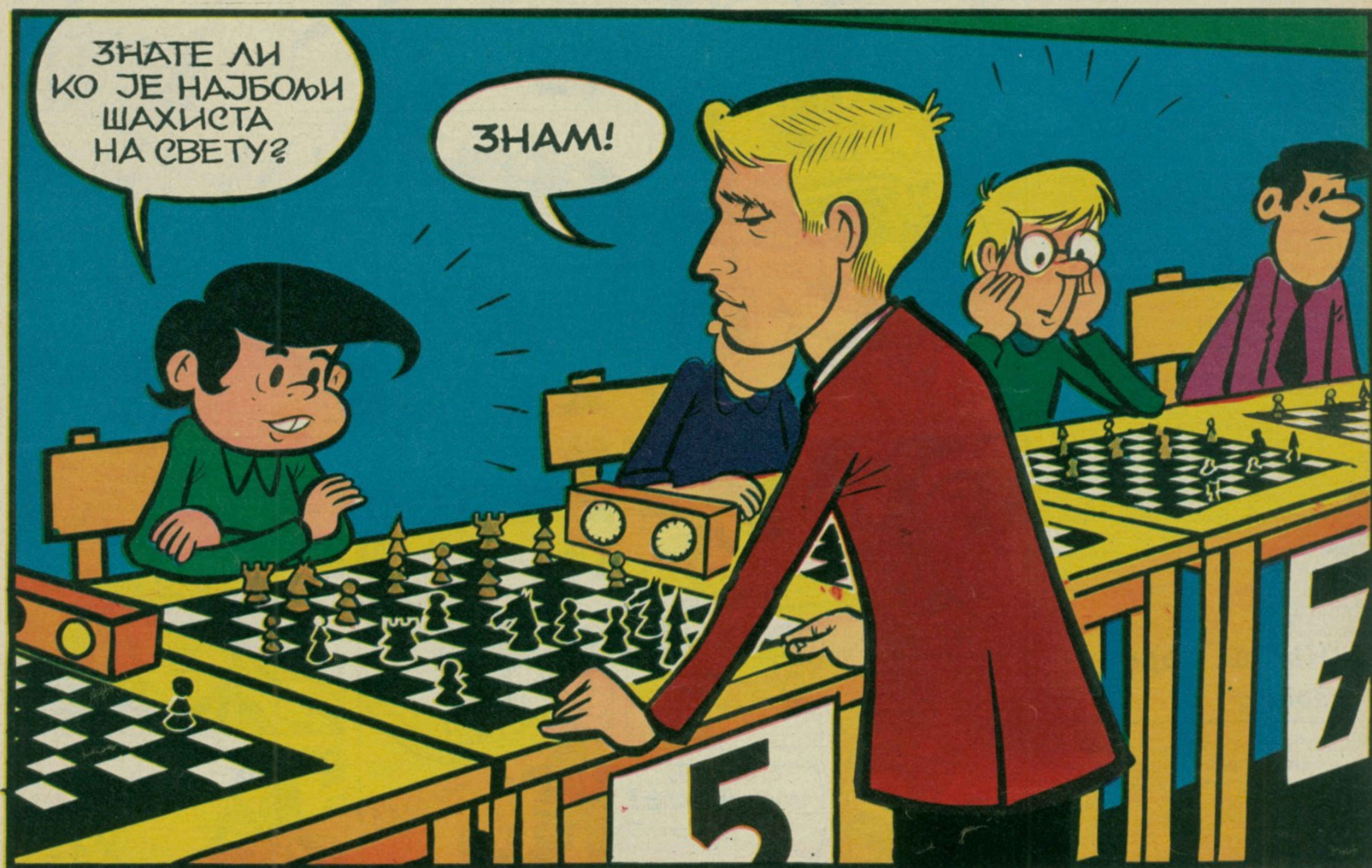
Група Мек Гвинис Флинт из дана у дан задобија све више симпатија публике. На плочи коју је издао „Југотон“ налазе се две добре, живахне мелодије: „СЛАД И ЈЕЧМЕНИ БЛУЗ“ и „ЉУЉАЈ СЕ“. У продавницама „Југотона“ такође се може наћи њихова ЛП плоча „Срећан рођендан, Рути девојко“. Цена ове сингл плоче је 9,30 дина.



ENERGOINVEST НАГРАДНА ИГРА КЛУБОВИ ЗНАЊА

ДВОБОЈ НА 20 ТАБЛИ

ТАКМИЧАРИ! ЧИТКО ВАМ ДАНАС ПОСТАВЉА ПРВО ПИТАЊЕ ОД УКУПНО 36. СВАКА ЕКИПА ТРЕБА ТАЧНО ДА ОДГОВОРИ САМО НА 8 ПИТАЊА! ПРОВЕРИТЕ СВОЈЕ ЗНАЊЕ!



1. ПИТАЊЕ:

Чувени амерички шахиста Боби Фишер, који ће ускоро у Београду укрстити оружје са светским прваком Борисом Саским, радо борави у Југославији. Приликом једне посете

Босни и Херцеговини, 28. маја 1970. Боби Фишер је одиграо у лабораторији високог напона Енергоинвеста у Лукавцу симултанку на 20 табли: 18 партија је добио а две је ремизирао! Ваш задатак је да одговорите: **колико је година имао Роберт Боби Фишер када је на међузонском турниру у Порторожу освојио титулу велемајстора и постао кандидат за светског првака?**

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА ИГРЕ:

● Од овог броја Читко вам у Политикином забавнику поставља 36 питања из осам области по овом реду: данас само једно питање из спорта, у идућем по једно из спорта и музике, у следећем по једно питање из спорта, музике и физике и тако редом. Укупно ће бити 8 питања из спорта, 7 из музике, 6 из физике, 5 из хемије, 4 из књижевности, 3 из радио-технике, 2 из извиђачко-планинарске делатности и једно из области фотографије (филма). Екипе имају право да између свих ових питања изаберу само 8 и тачно одговоре. Није обавезно да се питања односе на једну област већ се могу бирати из свих наведених.

● У игри имају право да учествују друштва и секције при основним и свим средњим школама као и све групе ученика које се самостално формирају а броје најмање 10 а највише 50 чланова.

ПОБЕДНИЦИ САМИ БИРАЈУ НАГРАДЕ!

● На крају игре специјални жири Енергоинвеста и Политикиног забавника наградиће 8 екипа са тачним одговорима. Ако буде више таквих, награде ће се извуће жребом. Екипа може да изабере хоће ли узети инструменте за цез-оркестар, фото-лабораторију, спортску опрему, физички или хемијски кабинет или пак нешто друго од школске опреме. Свака награда вреди 10.000 НД и припада читавој екипи. Осим тога Политикин забавник даје сваком члану победничких екипа по један поклон: фото-апарате, ручне сатове, књиге, фудбалске лопте, рекете за бадминтон.

КАКО СЕ ШАЉУ ОДГОВОРИ:

● Свака екипа која је пријавила учешће у овом наградном такмичењу добила је од Енер-

гоинвеста свој такмичарски број. Кад шаљете одговор обавезно налепите на лице дописнице тај број. С друге стране наведите број питања и поред њега одговор. Дописницу пошаљите на адресу: Енергоинвест, 71001 Сарајево, са назнаком „за клуб“.



У ИДУЋЕМ ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ 2 НОВА ПИТАЊА!

У идућем Политикином забавнику два нова питања! Сваке недеље погледајте у Политикин забавник можда је баш у том броју питање на које знате одговор!

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ



Имам 16 година. Ученик сам гимназије и желео бих да се дописујем са младима који воле Антона, поезију и који су помало тужни. Језик дописивања српскохрватски и руски. Пожељна фотографија. Никола Цинцар Саве Ковачевића 9, 26213 Црепаја.

Желела бих се дописивати са младима широм наше земље. Имам 15 година. Скупљам: разгледнице, плоче и марке. Навијам за „Партизан“. Волим забавну музику. Бранка Ђурић, Сајмиште 40, 56230 Вуковар.

Желим се дописивати с друговима и другарицама из целог света. Скупљам марке а за дупликате дају албум, разгледнице, плоче, фотографије пјевача и фудбалера. Предраг Дарабош, Народне револуције 87, 42000 Вараждин.

Имам 15 година. Желео бих да се дописујем с друговима и другарицама широм земље. Жарко Андрић, Разбиште, 31256 Перућац.

Имам 13 година. Желим да се дописујем са онима који навијају за „Црвену звезду“. Душица Павловић, Пожаревачки пут 66, 12220 Вел. Градиште.



Ученик сам III разреда економске школе. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Навијам за „Црвену звезду“. Скупљам разгледнице и фотографије глумаца и певача Бора Живадиновић, Црногорка 25, 19000 Зајечар.

Имам 17 година. Желео бих да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Бавим се музиком а скупљам разгледнице и марке. Језик дописивања: српскохрватски, руски, италијански и француски. Јовица Миљевић, Школска 3, 57300 Бенковац.

Желим да се дописујем с друговима и другарицама из Југославије. Имам 15 година. Навијам за „Црвену звезду“. Језик дописивања: српскохрватски, руски и енглески. СССР, ВССР, г. Минск — 86, проспект Ленина 135 кв. 2, Настасја Елена.



Имам 17 година. Желео бих да се дописујем и размењујем разгледнице са друговима и другарицама из Југославије, Француске и Румуније. Језик дописивања српскохрватски и француски. Миле Димитријевић, Ледена Стена 9, 18000 Ниш.

Желим да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Језик дописивања: српскохрватски, руски и француски. Скупљам: салвете, значке и филмску литературу. Звонимир Стајић, Ст. Љубића кула 1 стан 5, 16230 Лебане.

Имам 15 година. Желим се дописивати са другарицама од 14 и 15 година. Скупљам марке. Пера Зивковић, Лонда вјеген 42а, 21219 Мalmö, Sverige.

Желим да се дописујем с друговима и другарицама широм наше земље. Навијам за „Партизан“. Бавим се гимнастиком, каратеом и цудом. Хоби ми је радиоаматерство. Душко Черковић, уч. IIа раз. Школа са практичном обуком РиЖ — електро-смер, 71330 Вареш.



МАЛА ПОШТА

ПРИЈАТЕЉИ ИЗ ШВЕДСКЕ

Драги Забавнице!

Шаљем ти адресе младих Швеђана који би желели да се дописују са својим вришњацима из Југославије на енглеском језику.

Твоја читатељка

- Mand Anderson (16 g), Sjövillan Roteberg, 19178 — Sollentuna, Sweden;
- Bo Harg (16 g), Grindaberg, Fogdö S-15200 — Strängnäs, Sweden
- Gunilla Broman (15 g), Rödhakevägen 33b, 90237, Umea 7, Sweden
- Crister Liman (17 g), Nya Tonneforsvägen 31b, 58252-Linköping, Sweden
- Crister Liman (17 g), Nya Ton-
- Goran Sannert (24 g) Fagelvägen 9, 15200 Strängnäs, Sweden
- John Hallberg, Tunby, S-28020 -Bjärnum, Sweden



- Ewa-Britt Svärdman (16 g), Fredagsvägen 26, 12360-Farsta, Sweden
- Carina Lundin (14 g), Limmaregatan 20, 60360-Norrköping, Sweden
- Lillian Munther (17 g), Mattsbo-gatan 20 c, 77400-Avesta, Sweden
- Karin Olofson (15 g), Sandviksgatan 76b/III, S-95100-Lulea, Sweden
- Gunilla Söderberg (13 g), Box 1208 77060-Horndal, Sweden
- Carina Johansson (13 g), Hödvingevägen 15, 15153-Söbertälje, Sweden
- Roger Fahlström (16 g), Odla-rvägen 5, 79100-Falun, Sweden
- Jan-Erik Ljung (15 g), Rindögatan 19, S-11536-Stocholm, Sweden
- Ane-Gull Lungström (16 g), Box 805, S-68090-Nykroppa, Sweden
- Lena Eskilsson (19 g), Holmsund-su 115, 91300-Holmsund, Sweden
- Yvonne Johansson (15 g), Trallbanevägen 4, S-13400 -Gustavsberg, Sweden.

ПОМОЗИТЕ МОЈИМ РУКАМА

Драги Забавнице!

Запослена сам у једној приватној аутомеханичарској радњи где машине мотоцикла и аутомобила чистимо бен-



зином. Руке ми се због тога прљају и постају црне. Кожа је на њима груба и веома тешко се пере иако сам употребљавала разне детерџенте, чак и пена. Пошто помажем многим својим

читаоцима, верујем да ћеш помоћи и мени. Унапред ти захваљује твоја читатељка из Скопља

Драги Забавнице!

Кожа на рукама ми се често гули, па те молим да ми пошаљеш неки ре-цент или препоручиш коме да се обра-тим.

Милена Крсмановић, Босанска Крупа

Читатељки из Скопља саветујемо да не пере руке детерџентима, јер од њих кожа испуца па нечистоћа улази у поре и дубље слојеве. Потребно је да за време рада руке премазујете заштитном силиконском помадом која се може набавити у свакој апотеци. Руке треба чешће прати млаком водом и сапуном и после тога их добро осушити. Преко ноћи мазати неки мастан крем а увече држати руке 10 минута у млаком маслиновом уљу. И Милена може поступити према овим упутствима али претходно треба да се јави лекару како би он установио да ли се ради о гљивичном обољењу на рукама.

ДОКТОР

НАЈБОЉА КЊИГА ЗА БРЗО ПИСАЊЕ

У 1049. броју објавили смо писмо Душана Арсенова који жели да научи стенографију и упутили га на Друштво стенографа из Београда. За кратко време ово дру-



штво је добило многа писма са скоро истим питањима: да ли постоји уџбеник за стенографију и како се може набавити. Због великог интересовања својих читалаца, одговор на ово питање доноси Забавник у договору са Друштвом стенографа. „ДОПИСНИ ТЕЧАЈ СРПСКОХРВАТСКЕ СТЕНОГРАФИЈЕ“ професора Косте Радића је погодан приручник за стенографе самоуке. Веома је приступачна и „Српскохрватска стенографија за школе, стенографске течајеве и самосталне“. Прва књига кошта 45 а друга 30 н.д. и могу се набавити поузећем на адресу: Друштво стенографа, Београда, Бранкова 21, 11000 Београд.

* УКРШЋЕНЕ РЕЧИ *

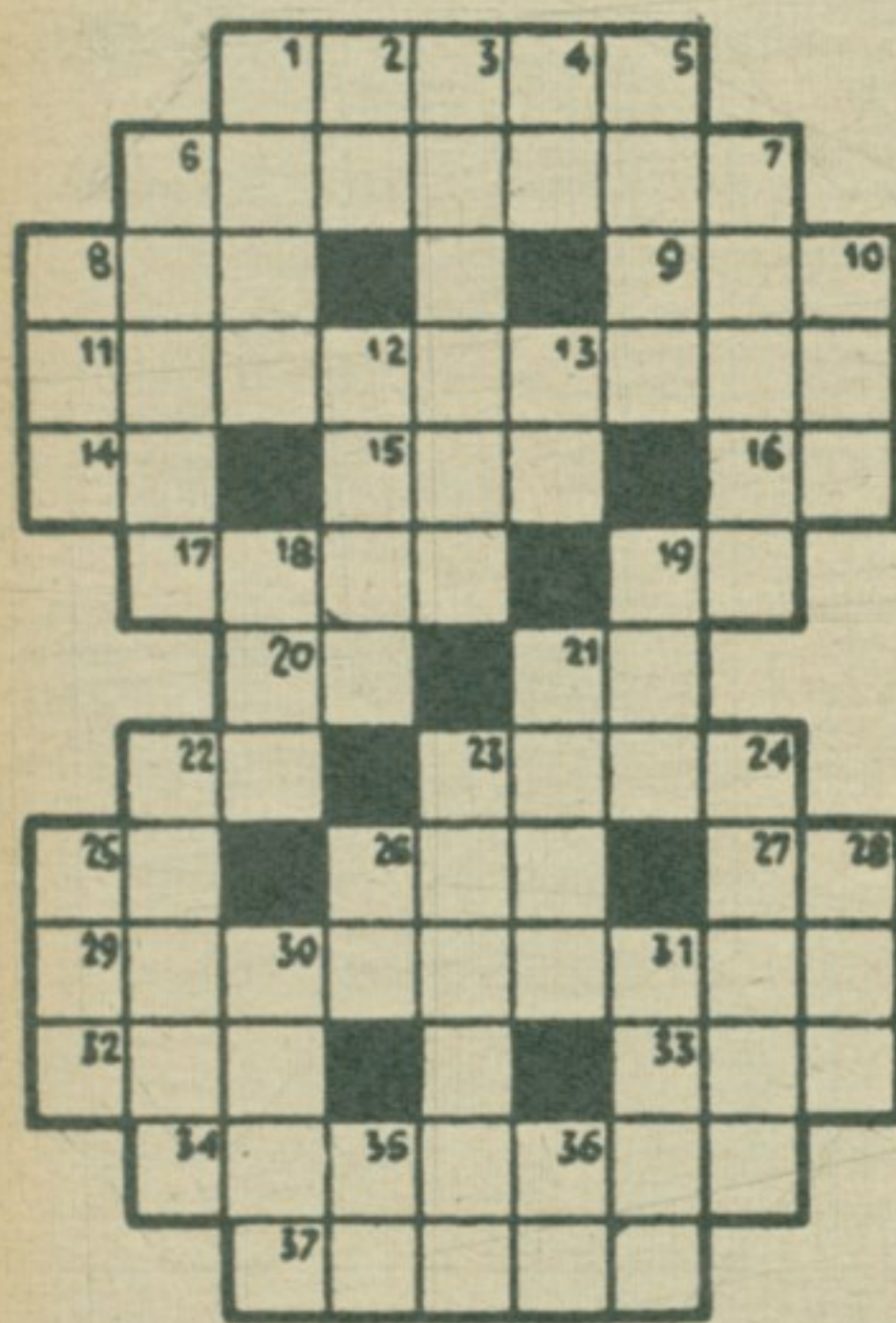
Водоравно: 1) плодови винове лозе на једној петелци; 6) ствар; 8) име совјетске шахисткиње Кушнир; 9) свечана игра; 11) неодлучност; 14) инцијали нашег књижевника („Мртве јавке“); 15) зимски

спорт; 16) река у Аустрији; 17) уни верзитетска дворана; 19) латинска свеза; 20) домаћа животиња; 21) хемијски знак за празеодим; 22) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона; 23) завршетак; 25) упитна заменица; 26) град у Јужном Вијетнаму; 27) слово латинице; 29) врста ратног брода; 32) целокупни; 33) река на Косову; 34) легура живе с другим металима; 37) предујам.

Усправно: 1) веће насеље; 2) музичка нота; 3) решење; 4) два слова; 5) први наступ; 6) ситни отпаци од сламе; 7) славни римски историчар („Анали“); 8) име глумице Мањани; 10) текстилна биљка; 12) град у Норвешкој; 13) лична заменица; 18) орган чула слуха и равнотеже; 19) Ужичанин; 21) планина у Херцеговини; 22) барица; 23) свод у облику полулопте; 24) врста жита; 25) птица певачица; 26) узвик; 28) острво у Јадранском мору; 30) главни град Перуа; 31) речни риба; 35) ономотопеја лавеза; 36) четврто и шеснаесто слово азбуке.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Космај; 6) пони; 7) мед; 9) али; 10) Лада; 11) ре; 12) буган; 13) Иго; 15) вино; 16) зидар; 18) ан; 19) јад; 20) не; 21) канал; 23) СК; 25) ала; 26) ауто; 28) фи; 29) Шопен; 30) кош; 32) сара; 33) Асти; 35) лак; 36) такмац.



Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у страни валути: DM 52.— \$ 14.— Efr 78,40.— Sfr 61,60.— Skr 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

